

DZIŚ W NUMERZE:

Cztery tygodnie do Europy **str. 3**
Zaolzie od kuchni – T. Siwek **str. 4**
Anatomia motłochu **str. 5**
Minorowe nastroje w Trzyńcu **str. 8**

WTOREK
6 KWIETNIA 2004
NR 41
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Zdjęcia i dokumenty z historii zespołu były częścią składową wystawy.

Fot. FRANCISZEK BAŁON

REJESTR OBEJMUJE 1800 ROWERÓW

Znaki contra złodzieje

HAWIERZÓW (wak) – Wszyscy posiadacze rowerów mogą dwa razy w tygodniu, w poniedziałki i środy w godz. od 8.00 – 11.30 oraz 13.00 – 17.00, bezpłatnie oznakować swoje jednoślady. Strażnicy z komendy przy ul. Karwińskiej 1a (k. remizy strażackiej) na ramy rowerów naniosą nieusuwalne znaki identyfikacyjne. Dane trafią do ogólnokrajowego rejestru pojazdów oznakowanych.

Naklejka informująca o oznakowaniu odstrasza potencjalnych złodziei – twierdzi Bohuslav Muras, dyrektor hawierzowskich strażników.

Funkcjonariusze Wydziału Prewencji proszą właścicieli jednośladów, aby zabrali z sobą dowód osobisty. Ludzie młodzi, którzy nie mają 15 lat, powinni przyjść z dorosłym opiekunem.

Z oferty straży miejskiej skorzystało dotychczas ponad 1800 osób.

Już też nie śpią

TRZYNIEC (man) – Z nadejściem wiosny przebudzili się z zimowego snu, niestety, również złodzieje i włamywacze. Największym powodem cieszą się wśród nich lokale w blokach osiedlowych, przede wszystkim w Trzyńcu Sośnie, Tarasie i Łyżbicach. Złodzieje skupiają swoją uwagę zwłaszcza na pieniądzach, biżuterii, oraz drobnym sprzęcie elektronicznym. Lokatorzy powinni zwracać uwagę na podejrzane obserwowanie mieszkań sąsiadów przez obce osoby. Należy pamiętać również o tym, że włamywaczom najłatwiej jest sforsować mieszkania, które nie mają w sposób dostateczny zabezpieczonych drzwi wejściowych.

Przygarnie seniorów

HAWIERZÓW (wak) – Miasto zażądało o dotację państwową na gruntowny remont i modernizację obiektu przy ul. Mánesa w Hawierzowie Mieście.

W odnowionym gmachu ma się znaleźć tzw. dzienny dom pomocy społecznej (Domowinka), z którego skorzysta 30 seniorów. Będzie to także miejsce, gdzie starzy i samotni mieszkańcy, np. po operacjach, będą mogli spokojnie i pod dobrą opieką spędzić kilka lub kilkanaście dni. Przypadki, kiedy opieka w domu jest niemożliwa lub nie zdaje egzaminu, nie należą bowiem w Hawierzowie do rzadkich.

Remont budynku pochłonie ogółem 43 mln koron; z tego 30 proc. kosztów pokryje miasto.

WIOSENNA WYSTAWA W KLUBIE PZKO

Z OLZĄ przez lata

CZ. CIESZYN (kor) – Wystawa *Stroje OLZY* i nie tylko, na którą podczas weekendu zaprosiło Zaolziaków do Klubu PZKO przy ul. Bożka Koło PZKO Cz. Cieszyn Centrum, była uroczystością 50-lecia ZPIT Olza.

Wystawę przygotowali etnograf Wiesława Branna i kierowniczka organizacyjna Olzy Urszula Niedobaszczepaniak. – *Te stroje niby każdy zna ze sceny, ale dopiero z bliska można podziwiać wspaniałe hafty czy inne zdobienia* – powiedziała W. Branna podczas wernisażu, na który zawitało sporo byłych olzian, wśród nich m.in. długoletnia kierowniczka artystyczna zespołu, Janina Ferfecka.

W dużej sali Klubu PZKO można było obejrzeć przede wszystkim stroje z różnych regionów Polski. Oprócz cieszyńskiego były to rzeszowskie, krakowskie, opoczyńskie, szamotulskie, łowickie czy żywieckie. Nie zabrakło też kobiecego stroju z okolic słowackiego Trenczyna czy pary z regionu chodzkiego w Czechach. Stroje były prezentowane nie tylko na manekinach – przez cały czas obecni byli na sali także członkowie *Olzy*, jakże inaczej niż w pięknych strojach.

Przez oba weekendowe dni można było na wystawie oglądać na wideo filmy z występów *Olzy*, było sporo dokumentów, kronik i zdjęć z historii 50-latk, a także osobny panel poświęcony olziańskim parom małżeńskim. Dało się też usiąść przy kawie czy jelicie z kapustą, a panie z Klubu Kobiet zaprezentowały ponadto świąteczne wypieki.

O PRZYSZŁOŚCI SŁUŻBY ZDROWIA W RC

Rynek wolny czy limitowany?

OSTRAWA (mro) – System ochrony zdrowia w RC jest korupcyjny – powiedział na wczorajszej konferencji prasowej hetman okręgu Morawsko-śląskiego Evžen Tošenovský. Konferencję poświęconą rozwojowi ochrony zdrowia w RC zorganizował Związek Ubezpieczalni Zdrowotnych RC skupiający 8 kas chorych (bez Powszechnej Ubezpieczalni Zdrowotnej), reprezentujący 3,5 mln pacjentów oraz Związek Lekarzy Pierwszego Kontakt.

Opinia organizatorów i hetmana pokrywała się. Systemowi nie potrzeba żadnych dalszych regulacji, kontroli ani ingerencji Ministerstwa Zdrowia, czyli takich posunięć, o jakich m.in. mówi propozycja reformy zdrowia opracowana przez minister Marię Součkovą. Ciąg dalszy na str. 2

NIE BĘDZIE NA GMINĘ POSPOLITEGO RUSZENIA

Dzieci pod dostatkiem, ale...

SUCHA GÓRNA (sch) – Za dużo dzieci i za małe lokale to sytuacja, jaka marzy się większości polskich szkół na Zaolziu. W przypadku górnooruskiego przedszkola jest ona rzeczywistością. Niekoniecznie do pozazdrożczenia...

Przeprowadzkę polskiego przedszkola z samodzielnego budynku byłego *Domu Nauczyciela* gmina zarządziła niespełna trzy lata temu. Lokale przedszkolne zaadaptowano na mieszkania. Przedszkole zaś pozyskało nowe pomieszczenia w głównym budynku szkoły. Jak się wkrótce okazało – za małe na jego potrzeby. Nie sprawdziły się bowiem pesymistyczne prognozy, że polskich przedszkolaków będzie się tu uczyć najwyżej kilkanaścioro. Obecnie zapisanych jest ich 20, choć zainteresowanie jest o wiele większe, ale normy higieniczne zezwalają tylko na tyle.

– Oczywiście, zastanawialiśmy

się, jak rozwiązać ten problem: czy warto na przykład zabiegać o rozbudowę przedszkola, skoro z biegiem czasu może się znowu okazać, że do większych pomieszczeń brakuje nam dzieci. Ponadto po przeniesieniu świetlicy szkolnej do głównego budynku przedszkolaki będą mogły korzystać również z tego pomieszczenia – wyjaśnia dyrektor szkoły i przedszkola w Suchej Górnej, Bohdan Prymus.

Zdaniem dyrektora Prymusa, rodzice nie muszą się obawiać, że ich pociecha nie zostanie przyjęta do polskiego przedszkola. Ani też organizować pospolitego na gminę ruszenia...

SPOTKANIE LEKTORÓW POLSKIEGO W RC

Przyływ polszczyzny i czeskie falochrony

Czesi są zainteresowani nauką języka polskiego, jednakże nie na wszystkich uniwersytetach w RC znajdują dobre warunki do jego opanowania – taki wniosek można wysnuć z pierwszego spotkania lektorów języka polskiego w RC, które odbyło się w ubiegłym tygodniu na polonistyce Uniwersytetu Ostrawskiego z inicjatywy tutejszego lektora Dariusza Tkaczewskiego.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele środowiska polonistów z Pragi, Olomuńca i Ostrawy. Rano uczestniczyli w konferencji naukowej studentów ostrawskiej polonistyki nt. życia i twórczości Witolda Gombrowicza, po południu zostali przyjęci przez konsul ds. Polonii Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Grażynę Kostrusiak.

Lektorzy skonstatowali, iż nauczanie języka

polskiego na wyższych uczelniach w RC przebiega w bardzo różnych warunkach. Od wręcz wymyślonych stworzonych np. na Uniwersytecie im. F. Palackiego w Olomuńcu, przez średnie, jak w Ostrawie, po trudne na Uniwersytecie Karola w Pradze.

Warunki wyznaczane są przede wszystkim oprzyrządowaniem i przez kadre.

Staraniem prof. Marii Sobotkowej i kierownictwa Uniwersytetu Olomunieckiego wyrósł tam w minionych latach nowoczesny ośrodek nauki polskiego z pracownią multimedialną, 50 studentami, dość liczną kadrą naukową. Choć, dodajmy, polszczyzna na tej uczelni jest traktowana jako dodatkowy kierunek studiów.

W Ostrawie, która liczy przeszło stu studentów,

Dariusza Tkaczewskiego, lektora z Uniwersytetu Śląskiego, który doprowadził do zacieśnienia współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Sportu oraz Fundacją *Oświata polska za granicami*, z której zaczęły napływać niezbędne w pracy nauczycieli akademickich podręczniki.

Najmniej korzystnie układa się polonistyce na Uniwersytecie Karola w Pradze. Przede wszystkim nabór na ten kierunek studiów jest przeprowadzany co dwa lata, więc może zdarzyć się rocznik bez studentów. Na tamtejsze studia polonistyczne uczęszcza 15 osób. Jednak zainteresowanie polszczyzną jest większe – na inaugurację kursów otwartych nauki polskiego na UK zgłosiło się 40 chętnych.

Ciąg dalszy na str. 3

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, opady deszczu, w górach deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień od 7 do 11 st. C, nocą od 5 do -1 st. C. Wiatr płd.-zach. 3-7 m na sek.

ŚRODA – Pogoda bez zmian. Temperatura w dzień od 6 do 10 st. C, nocą od 3 do -1 st. C. Wiatr: płn.-zach. 3-7 m na sek.

TYDZIEŃ

29 III - 4 IV 2004

■ W serii zamachów terrorystycznych w uzbeckich miastach Taszkient i Buchara zginęły w sumie 24 osoby.

■ Marek Borowski zrezygnował z funkcji marszałka Sejmu RP.

■ W irackim mieście Falludża zostało zabitych 4 Amerykanów-cywilów. Po ataku na ich samochód, w którym wszyscy spłonęli, ich zwłoki zostały zbezczeszczone przez rozwścieczony tłum Irakijczyków.

■ W Irlandii wprowadzono całkowity zakaz palenia w miejscach publicznych. Zakaz dotyczy też pubów i restauracji. Są to najsurowsze przepisy antynikotynowe w całej Europie.

■ Izraelskie siły specjalne przeprowadziły atak na szpital psychiatryczny w Betlejem, aby pojąć ukrywających się tam ekstremistów palestyńskich. Aresztowano dwanaście osób.

■ NATO rozszerzyło się o kolejnych 7 krajów: Litwę, Łotwę, Estonię, Słowację, Słowenię, Rumunię i Bułgarię. Uroczystości z tym związane odbyły się w Waszyngtonie i Brukseli.

■ W wielu miastach Niemiec odbyły się demonstracje przeciwko polityce socjalnej rządu. Wzięło w nich udział ponad pół miliona osób.

■ Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, powierzył misję utworzenia nowego rządu byłemu ministrowi finansów Markowi Belce.

■ W wyniku serii wybuchów bombowych oraz akcji policyjnej przeciwko terrorystom w uzbeckiej stolicy, Taszkencie, zginęło ponad 50 osób. Kilka tysięcy mieszkańców Taszkientu w obawie przed narastającym niebezpieczeństwem opuściło już miasto.

■ W kilku miastach RC odbyły się demonstracje studentów w ramach tzw. *Tygodnia niepokoju*. Studenci protestowali przeciwko złej sytuacji finansowej uczelni wyższych.

■ Przywódca Turków cypryjskich, Rauf Denktaş, odrzucił ostatnią wersję projektu ONZ na zjednoczenie wyspy do 1 maja br.

■ Na trasie szybkiej kolei między Madrytem i Sewillą znaleziono worek zawierający kilkanaście kilogramów materiałów wybuchowych. Połączony był 130-metrowym kablem z detonatorem.

■ Palestyńczycy wychodzący po nabożeństwie z meczetu obrzucili kamieniami żydów modlących się przy Ścianie Płaczu w Jerozolimie. Podczas akcji policji izraelskiej odniosło obrażenia ponad dwudziestu napastników.

■ 53 członków tureckiej skrajnie lewicowej organizacji zbrojnej zostało zatrzymanych w ramach akcji policyjnej w pięciu państwach europejskich.

■ W pierwszej turze wyborów prezydenckich na Słowacji najwięcej głosów otrzymali były premier Vladimír Mečiar oraz były przewodniczący parlamentu Ivan Gašparovič. Przebiegające równoległe z wyborami prezydenckimi głosowanie w sprawie referendum o przedterminowych wyborach parlamentarnych na Słowacji okazało się nieważne, gdyż do urn poszło mniej, niż wymagana połowa osób uprawnionych do głosowania.

■ Zagrożenie atakami terrorystycznymi jest realne - powiedział prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski. Zapewnił, że Polska wycofa wojska z Iraku, jeżeli tylko sytuacja w tym kraju ustabilizuje się.

■ 35-letni Tunezyjczyk Sarhan ben Abdelmajid Facheł uważany za mózg zamachów z 11 marca br. na pociąg w Hiszpanii, jest jednym z czterech mężczyzn, którzy wysadzili się w powietrze, gdy policja rozpoczęła szturm na okupowane przez nich mieszkanie w Madrycie. Podczas akcji zginął również jeden policjant, a 15 innych zostało rannych.

■ 13 osób zmarło w ostatnim miesiącu w Brazylii w wyniku ukąszeń nietoperzy-wampirów, które żywią się krwią. Naukowcy nie umieją wyjaśnić, dlaczego nietoperze zaczęły atakować ludzi. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Wystawa *Karwina* w sztukach plastycznych przygotowana przez Galerię Zamkową Chagall wzbudziła zainteresowanie szerokiej rzeszy ludzi, nie tylko miłośników sztuki. Znaleźć tu bowiem można wiele prac, które utrwaliły widoki i obiekty już nie istniejące, stając się tym samym dokumentem historycznym. Sporo dzieł znalazło już swoich nowych właścicieli.

Fot. WŁADYSŁAW OW CZARZY

Rynek wolny czy limitowany?

Dokończenie ze str. 1

Konieczne jest przywrócenie kontroli osób ubezpieczonych nad ich składkami. - W sumie każdy z nas odprowadza 13,5 proc. ze swojej pensji na ochronę zdrowia - powiedział E. Tošenovský, dodając, iż klóci się to wyraźnie z wyobrażeniami o darmowej opiece.

Jiří Pekárek, szef Związku lekarzy i prezes Czeskiej Izby Stomatologicznej twierdzi, że perspektywą służby zdrowia w RC ma być niezależny system, pozbawiony ingerencji ministerialnych, pierwiastków socjalistycznych (np. teraz minister proponuje rejonizację i kontrakcję usług, a także wyrażanie zgody przez jego urzęd na duże inwestycje w szpitalach).

Zdaniem liczącej 40 tys. członków Czeskiej Izby Lekarskiej ministerialna reforma ma jeden cel - wyciągnąć z kłopotów największego ubezpieczyciela Powszechną Ubezpieczalnię Zdrowotną (VZP), która w minionym rok budżetowy wchodziła z deficytem 5 mld koron, a w obecny - z 8 mld. VZP ubezpiecza 75 proc. populacji RC. Jak twierdzi Jaromír Gajdáček, rzecznik Związku Ubezpieczalni Zdrowotnych, instytucje te są zdrowe ekonomicznie.

Aby zapobiec grożącemu kryzysowi służby zdrowia organizatorzy konferencji proponują m.in. zapobiegając wzrostowi opłat za służbę zdrowia (tu podawano przykład Słowacji, gdzie ustanowienie 20-koronowej opłaty za wizytę spowodowało spadek o trzydzieści procent odwiedzin w gabinetach lekarskich oraz o 20 proc. opłat za lekarstw). Mówiono także o opłatach za postawienie diagnozy i reoperacje (odnotowuje się nawet dziesięciokrotne różnice). Proponuje się zastopowanie wzrostu cen lekarstw i środków medycznych oraz ingerencji rządu do umów i ustaleń cenowych. Jednym z długofa-

lowych celów jest np. połączenie ubezpieczenia zdrowotnego, chorobowego i wypadkowego.

Organizatorzy prasówki przyznają, że projekt ministerialny, który z 300-stronicowego elaboratu przeistoczył się w 15-stronicowy dokument, ma i swoje pluse, jak np. nacisk na profilaktykę. Jej zasady jednak nie są sprecyzowane, a dbanie o zdrowie przez ubezpieczonych nie spotyka się z ich piękną gratyfikacją.

Latarnie do remontu

JABLONKÓW (kor) - Kilka lat potrwa w Jablonkowie remont kapitalny całej instalacji oświetlenia publicznego. Pierwszy etap tego przedsięwzięcia rozpocznie się w tych dniach. Obejmie on część ulicy Dworcowej - od mostu przez Olzę aż po skrzyżowanie z ul. Bezručą - oraz całą ul. Bezručą - aż po klasztor elżbietanek.

- Szukamy się również do remontu chodnika przy ul. Dukielskiej i w trakcie prac odnowione zostaną przydrożne latarnie od cmentarza aż po stację benzynową - mówi wiceburmistrz Stanisław Jakus.

Na pierwszy etap remontu miasto wyłoży ok. 2 mln koron.

ZŁODZIEJE NIE ROZRÓŻNIAJĄ SZMELCU OD DROGOWSKAZÓW I FUNKcjONALNYCH W

Co metalowe na złom!

ORŁOWA (wak) - Amatorzy złomu metalowego kradną już prawie wszystko. Gina elementy metalowe stanowiące część wyposażenia torowisk, znaki drogowe, drogowskazy, barierki, niekiedy duże przydrożne tablice informacyjne, fragmenty wiat na przystankach, kosze na śmieci oraz ławki. Słowem, wszystko, co wykonano z żelaza lub metali kolorowych.

W Orłowej złodzieje szczególnie sobie upodobał... obudowy studzienek kanalizacyjnych oraz grodzienia okalające place budów. Do najbardziej zagrożonych pod tym względem należą dzielnice Miasto i Poręba. Ostatnio dołączyła do nich Orłowa Lutynia.

Przed kilku dniami patrol strażników zatrzymał czwórkę młodych mężczyzn, którzy rozbierali metalowe ogrodzenie na działce w centrum miasta, gdzie niebawem podjęta zostanie budowa supermarketu Hypernova. Sprawę przekazał Policji RC - mówi Nataša Cibulkowa, rzecznik orłowskiego ratusza.

Udowodnienie komuś, że oddany przezeń złom pocho-

dzi z kradzieży, jest sprawą niezwykle trudną. Co innego kiedy złapie się go na gorącym uczynku. Natomiast kiedy przywiezie złom do skupu, zawsze może powiedzieć, że przykład znalazł go w rowie. Z policyjnych statystyk wynika, że wśród sprawców kradzieży dominują bezrobotni. Złodzieje ci uczynili sobie z polowania na metale kolorowe stałe źródło utrzymania. Skradzione druty oraz urządzenia sprzedają w punktach skupu - mówi Zlatko Vukobratović, rzecznik prasowy karwińskiej policji. Nie ma możliwości, by zapobiec tym kradzieżom, bo należałoby przy każdym ślupie, przy każdym wlocie do kanału postawić strażnika. Złodzieje wybierają przeważnie odłuczki, które są bardzo szybko. Pomimo takich utrudnień, w tym roku udało nam się już złapać ok. 70 złodziei.

Bardzo trudno także o świadków kradzieży. Rzekadziei zdarza się, żeby ktoś pomógł policji. Jedni ze świadków przed zemstą, drudzy po cichu przyzwalają na takie przestępstwa. Tymczasem koszty naprawy zniszczeń zapłacają policjanci.

Warto dodać, że na zakup nowych metalowych obudów studzienek kanalizacyjnych miasto wydało w ubiegłym roku ponad 220 tys. koron.

Fiekawostki

Nie znają cudów

Powołujący się na badania ośrodka ICM dziennik *Daily Telegraph* napisał w sobotę, że zaledwie jeden Brytyjczyk na 600 ankietowanych umiał wymienić wszystkie 7 cudów świata. Z sondażu wynika, że zaledwie kilka procent respondentów umiało wymienić 4 starożytne cudy świata. Co 10. ankietowany znał 3 z nich. Nieco lepiej radzili sobie z tym pytanie ludzie starsi, po 50. roku życia. Młodzież (18-24 lata) przeważnie odpowiadała nie wiem. Ludzie powinni wiedzieć takie rzeczy, choćby do pogaduszek przy piwie. Przeciwnie, każdy pamięta o 7 krasnoludkach, 7 wzgórzach, na których położony jest Rzym, 7 grzechach śmiertelnych - powiedział Gavin Fuller, zwycięzca konkursu Mastermind w 1993 r. 7 cudów świata to wybrane dzieła architektury i sztuki cenione przez starożytnych Greków za niezwykle rozwiązania techniczne, roz-

mach i walory artystyczne. W ich skład wchodziły: piramidy egipskie, wiszące ogrody w Babilonie (inna nazwa - ogrody Semiramidy), posąg Zeusa Olimpijskiego, Artemizjon w Efezie, Kolos w Rodos, Mauzoleum w Halikarnasie i latarnia morską na Faros. Do dzisiejszych czasów przetrwały tylko piramidy w Egipcie.

Olimpijskie czworonogi

Miłośnicy zwierząt chcą ratować bezpańskie psy, włóczące się po ulicach i parkach Aten i znaleźć nowe schronienia zagranicą. Uważają bowiem, że pozostawienie psów w mieście na czas igrzysk może być dla nich szkodliwe. Problem bezpańskich psów, które włóczą się po mieście, już od dłuższego czasu jest przedmiotem debat greckich organizatorów igrzysk. Aktywiści organizacji ochrony zwierząt, obawiających się, że władze miejskie Aten zechcą oczyścić stolicę Grecji z walających się psów, użyli

ODSZKODOWANIA WOJENNE W FINALE

Szansa na drugą ratę

PRAGA/CZ. CIESZYN (sch) - Osoby, które w czasie II wojny światowej były zesłane na roboty przymusowe w rolnictwie oraz dzieci deportowane wraz z rodzicami przez gestapo mogą spodziewać się drugiej raty wypłaty odszkodowań.

Taką informację podał naszej gazecie członek komisji odwoławczej Czesko-Niemieckiego Funduszu Przyśrodkowania, prezes Kongresu Polaków w RC, Józef Szymeczek. - Zarówno praca Funduszu, jak i komisji dobiega końca. Pozostały jednak jeszcze środki do rozdysponowania, stąd też decyzja o wypłacie drugiej raty osobom, którym odszkodowanie nie było wypłacone w całości, a które były w czasie wojny skazane na egzystencję poza domem - wyjaśnia J. Szymeczek.

Wypłata drugiej raty będzie dotyczyć ok. 1500 osób skazanych na prace przymusowe w rolnictwie; a także - dzięki zabiegom prezesa Szymeczka - ok. 100 osób w dzieciństwie deportowanych z Zaolzia. Nie obe-

Stop... szczurom

HAWIERZÓW (wak) - Trzydzieści dni potrwają rozpoczęte pod koniec ub. tygodnia w mieście czynności deratyzacyjne. Akcja prowadzona jest metodami chemicznymi, używane trucie muszą mieć jednak atest Państwowego Zakładu Higieny. Administratorzy budynków oraz użytkownicy nieruchomości wykładają trucie w piwnicach, na strychach, w pralniach i suszarniach, oznaczając jednocześnie miejsca poddane deratyzacji.

Monitor

Terroryzm

Zagrożenie terrorystyczne nie jest sprawą amerykańską, polską czy czeską. Jest sprawą wszechstronnej demokracji. Terroryzm należy traktować bardzo poważnie, nie wolno go lekceważyć. Przekonują o tym obywatele USA śledzący przebieg słuchania w Komisji, która ma ocenić, czy można było zapobiec wydarzeniom z 11 września.

Obrona demokracji jest nierozdzielnie związana ze zwalczaniem źródła terroryzmu, jakim jest fanatyzm. Obrona oznacza także ograniczenia dla broniących się. Ograniczenia, są pewne nieprzekraczalną granicę i do nich często będą odwoływali się politycy wypowiadający się na ten temat.

Na Zaolziu, tak wrażliwym w punkcie patriotyzmu oraz pro-człowieka, dla którego honor jest pustym słowem, spotykamy moim zdaniem - z jednolitym, zwartym odzewem.

ZDZISŁAW WANTULA

ZŁODZIEJE NIE ROZRÓŻNIAJĄ SZMELCU OD DROGOWSKAZÓW I FUNKcjONALNYCH W

działania. W tym celu w tym roku udało nam się już złapać ok. 70 złodziei.

Bardzo trudno także o świadków kradzieży. Rzekadziei zdarza się, żeby ktoś pomógł policji. Jedni ze świadków przed zemstą, drudzy po cichu przyzwalają na takie przestępstwa. Tymczasem koszty naprawy zniszczeń zapłacają policjanci.

Warto dodać, że na zakup nowych metalowych obudów studzienek kanalizacyjnych miasto wydało w ubiegłym roku ponad 220 tys. koron.

vem Bogdanovichem na temat jego westycyjnych planów w starym Kiedy reporter radia 021 zawałł ma aprilis!, minister zamilkł i do pku nie odzyskał głosu.

Niepłodny ojciec

Argentyńczyk, który z 3 kobietami spłodził łącznie trzydzieścioro dzieci, uznał, że już wystarczy. Zgłosił się do szpitala, prosząc o sterilizację na koszt państwa - poinformowała argentyńska media. Pan Ruiz Diaz oświadczył, że ma już dość swoich kobietom. Cletto Ruiz Diaz, robotnikiem niewykwalifikowanym, Wraz z partnerkami i więcej dziećmi mieszka w dwupokojowym domu w prowincji Corrientes. Nie chce więcej dzieci, więc zwrócił się do deputowanych parlamentu prowincji o uchwalenie ustawy, przewidującej wykonanie takich zabiegów bezpłatnie.

Z BURMISTRZEM CIESZYNA, BOGDANEM FICKIEM, O WSPÓŁPRACY MIĘDZY CIESZYNAMI

Cztery tygodnie do Europy

Panie burmistrzu, zaledwie niespełna cztery tygodnie pozostały do wejścia Polski i Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej. Jak oba Cieszyny uczczą 1 maja ten fakt? Czy szykujecie jakąś wspólną uroczystość?

Na pewno jest to data ważna dla obu naszych państw, a dla naszych miast w szczególności, w związku z tym planujemy cały szereg imprez związanych z tym wydarzeniem. My z naszej strony organizujemy na rynku na przykład prezentację firm cieszyńskich, występy młodzieży szkolnej, zespołów artystycznych czy pokaz sztucznych ogni. Spotkamy się też wcześniej także z burmistrzem Henrykiem Sznapką i jego zastępcą Vitem Slovákem, by ustalić, co moglibyśmy zrobić wspólnie. Zależy nam na tym, by symbolicznie pokazać, że Cieszyn i Cz. Cieszyn razem wchodzi do wspólnej Europy.

Niedawno miała w czeskokieszynskim ratuszu miejsce prezentacja ponadgranicznego projektu Transolza. Jego autorzy pragnęli, żeby właśnie 1 maja mieszkańcy Cieszynów mogli się przynajmniej na próbę przejechać po dawnej trasie cieszyńskiego tramwaju pojazdami napędzanymi elektrycznie, Melexami. Czy wezmą w tej akcji udział także władze obu miast?

Przyznam się, że o wspomnianej prezentacji dowiedziałem się zbyt późno, to dopiero od dziennikarzy. Niestety, nie znam na razie szczegółów, ale uważam, że to jest fantastyczny pomysł. Zresztą nawiązujący chociażby do piosenki Jarka Nohavicy o tramwaju jeżdżącym pod górę przez rzekę... Będę głosował obu rękami za i na pewno postaram się pomóc autorom tej inicjatywy.

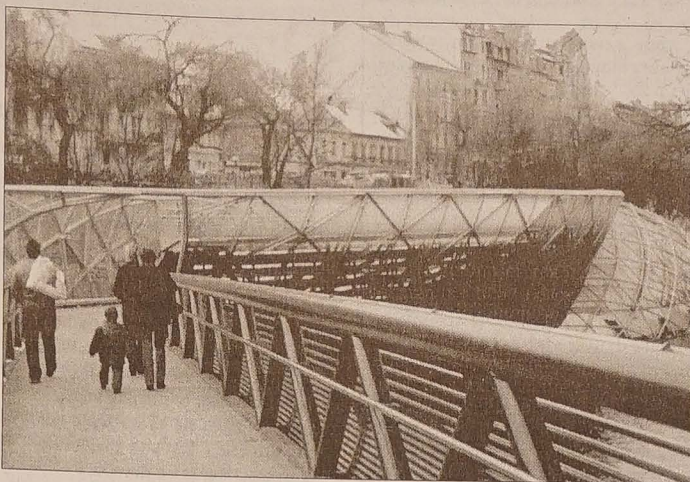
Jeśli zaś chodzi o dalszą realizację projektu, będzie ona zależna od uchwał samorządów. Na pewno powrócimy do tematu na najbliższej wspólnej sesji samorządów obu Cieszynów, która odbędzie się w maju.

A jak wygląda współpraca między obu częściami dawniej jednego organizmu miejskiego przed wejściem naszych państw do Unii?

Uważam, że jest dobra. Przede wszystkim spotykamy się na wspólnych sesjach, które odbywają się dwa razy w roku – raz po jednej, raz po drugiej stronie Olzy, gdzie omawiane są zadania na dany okres. Na przykład wspólnie opracowujemy projekt zagospoda-

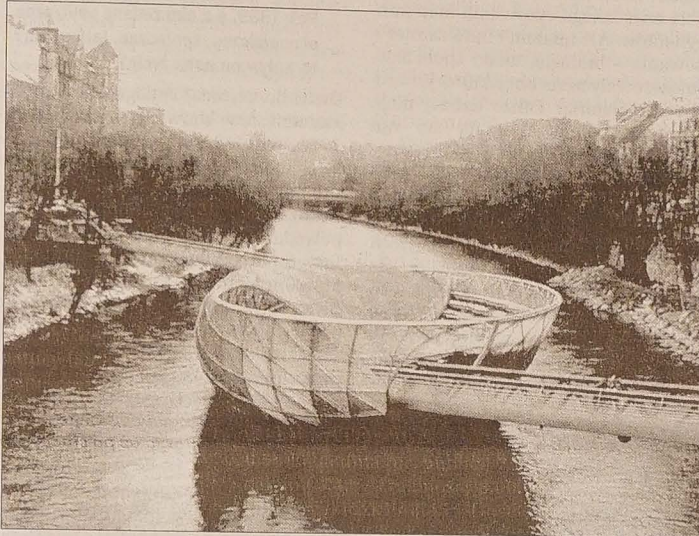
rowania przestrzennego terenów wzdłuż Olzy. Bo przecież nie może być tak, że po jednej stronie rzeki powstaną tereny służące do wypoczynku, a na drugim brzegu powstanie strefa przemysłowa. Wspólnie rozpatrujemy sprawy związane z komunikacją – np. z budową obwodnic Cieszynów. Koordynujemy terminy imprez kulturalnych, no i organizujemy ponadgraniczne imprezy. Z tych sztandarowych wymienilibym chociażby Dekadę Muzyki Organowej, Święto Trzech Braci czy Skarby z Cieszyńskiej Trójlą. Razem wypracowujemy także działania w zakresie współpracy z miastami partnerskimi. Takim naszym wspólnym partnerem jest Rożniawa na Słowacji.

Jesteśmy też bardzo dumni ze współpracy z Cz. Cieszynem w zakresie projektów finansowanych przez Unię Europejską. Są to np. wytyczenie tras spacerowych w obu miastach czy ostatnio projekt pn. Internetowe Przelamywanie Granic.

Czy tak mógłby wyglądać nowy most przez Olzę? Na zdjęciu jedno z dzieł francuskiego architekta Fran'ois'a Roche, do którego zwróciły się władze Cz. Cieszyna i Cieszyna.

Fot. Archiwum ratusza w Cieszynie

Po 1 maja te stosunki mogłyby być jeszcze lepsze...

Tak, bo teraz korzystamy wyłącznie z funduszy preakcesyjnych. Ale kiedy już będziemy w Unii, będziemy mogli korzystać z funduszy akcesyjnych, które są dużo większe.

Na likwidację granicy będziemy musieli jeszcze przez jakiś czas poczekać. Warto by zatem zapytać o to, co oba Cieszyny robią w sprawie usprawnienia ruchu gra-

nicznego. Ostatnio słyszy się o planach odbudowy dawnej kładki przez Olzę

Na budowie nowego mostu dla pieszych, po którym można by się było poruszać w obie strony, bardzo nam zależy. Nasze samorządy podjęły już w tej sprawie konkretną uchwałę i wystosowaliśmy apele o odbudowę mostu do obu rządów. Jak się dowiedziałem, w najbliższym czasie, ale nie znam dokładnej daty, ma się spotkać

Zdradzę tu, że nasze rządy troszczyć już wyprzedziłyśmy. Otóż zainteresowaliśmy ideą budowy nowego mostu znanego francuskiego architekta Fran'ois'a Roche. Przyjechał on nad Olzę, obejrzał wszystko na miejscu i zgodził się. Ma już nawet pomysł, jak most mógłby wyglądać. Powiedział nam, że powinno to być nietypowe dzieło inżynierskie, lecz dzieło z wymową symboliczną, które naprawdę łączy dwa brzegi. Powinno to być bardzo nowoczesna konstrukcja i wielka atrakcja. No i symbol naszych miast, jak np. symbolem Paryża jest Wieża Eiffla.

A czy udało się coś załatwić w kwestii obustronnego ruchu po mostach?

Niestety nie, chociaż wступujemy z tym pomysłem do władz co roku. Odpowiedź jest zawsze jedna: realizacja tej idei wiązałaby się z potrzebą podwojenia posterunków straży granicznej i służb celnych, a ani po czeskiej, ani po polskiej stronie nie ma na to pieniędzy. Rozmowy zatem kończą się zawsze na zdaniu: – *Zaczekajcie parę lat i w ogóle nie będzie problemu.* Oczywiście, zaczekamy, ale wciąż będziemy próbować...

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Przyptyw polszczyzny...

Dokończenie ze str. 1

Lektorzy napotykają na utrudnienia w modyfikacjach programów nauczania. Komisja Akredytacyjna Ministerstwa Szkolnictwa Młodzieży i Wychowania Fizycznego RC, póki co, odrzuca wnioski o wprowadzanie wykładanych na innych filologiach przedmiotów nauczania, jak język polski w gospodarce czy turystyce. Zdaniem lektorów, nauka polszczyzny powinna iść z duchem czasu, a nie opierać się tylko na literaturze, do czego – chcąc nie chcąc – zmusza ich ministerstwo.

Większość studentów polskiego w RC chce być tłumaczami. To ma swoje dobre i złe strony – mówią lektorzy. Oznacza to więcej tłumaczeń, i z tej najmłodszej literatury, z drugiej strony zaś minusem jest, że osoby, które mają zadatki na tłumaczy, nie dysponują wiedzą potrzebną do tej pracy, ucieka im tradycja polska, realia i historia oraz sprawy warsztatowe. Być tłumaczem polskiego w Pradze ma jeszcze inny, bardzo konkretny wymiar: wielu studentów współpracuje z ośrodkami telewizyjnymi, tłumacząc listy dialogowe filmów.

Zwłaszcza dla kierunku kształcenia translalologii niezbędne jest korzystanie ze staży w Polsce. Studenci mają wiele możliwości stwarzanych przez program międzynarodowe, jak Sokrates, czy narodowe, jak szkoły letnie, Instytut Polonijny w Przegorzalach pod Krakowem czy *Polska dla najlepszych*. Wszyscy lektorzy podkreślają zasługi **Joanny Ślusarczyk** i **Hanny Matuszak** z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu w tym względzie. O ile Czesi i Polacy nie mają problemów z wyjazdami stażowymi, i tyle Słowacy studiujący na prawach studentów czeskich w RC napotykają na trudności, gdyż nie dotyczą ich czesko-polskie udogodnienia stażowe.

Inwencji samych lektorów pozostawiona jest sprawa doboru podręczników. Podkreślają, że korzystają z tych sprzed ćwierćwiecza, bo innych nie ma. Wszyscy zauważają potrzebę zeszytów do ćwiczeń, których też jest jak na lekarstwo. *O ile natrafimy w Polsce na nie, są bardzo drogie. Kupno w Polsce takiej książki to np. 30 zł, a zamówienie jej z przesyłką za granicę to już wydatek 150 zł* – mówią o swoich doświadczeniach ze zdobywaniem księgozboru. Rozwiązaniem jest kopiowanie materiałów. – *Zasadniczo dostępne podręczniki są dla progowego poziomu nauczania. Dla szkolnictwa wyższego są wprost niedostateczne* – podkreślają.

Jak zauważają lektorzy, Czesi znają polszczyznę przez pryzmat polskiej literatury i to tej klasycznej. Nie ma możliwości czytania innych tekstów, bo nie ma tłumaczeń. To wyklucza poznanie może być ciekawszej strony polskiej literatury. Są wprawdzie takie imprezy, jak Festiwal *Poeci bez granic*, gdzie nagle pojawia się Tadeusz Różewicz i rzeczywiście można posmakować czegoś innego, czy *Praski Festiwal Pisarzy*, na którym gościł Tadeusz Konwicki czy Zbigniew Machej proponujący współczesną poezję. Są to jednak sprawy incydentalne.

Czy, waszym zdaniem, język polski ma szansę na rozwój w takich warunkach? A może zostanie zdominowany przez inne języki? – zapytaliśmy uczestników ostrawskiego spotkania. – *Jestem nastawiony optymistycznie. Jest zainteresowanie i językiem i kulturą polską, nie instynktowne, ale w pełni świadome* – odpowiedział Michał Hanczakowski z Uniwersytetu Olomunieckiego.

– *Myszę, że dane liczbowe mówią za siebie. Tylu chętnych studentów przychodzi na kurs ogólny języka polskiego. To dobrze wróży na przyszłość* – dodaje Aleksandra Pająk z Uniwersytetu Karola w Pradze.

MARTYNA RADLOWSKA-OBUSNIK

Michał Hanczakowski z Uniwersytetu im. F. Palackiego w Olomuncu, Aleksandra Pająk z Uniwersytetu Karola w Pradze oraz Dariusz Tkaczewski z Uniwersytetu Ostrawskiego. Fot. autorka

Oldboya

Idąc przez beskidzkie gronie wypatrzyć zwykle podługowatego szczytu z rozległą polaną w górze, obrzeżoną śmigłymi jodłami. Mionszy. Owa puszcza w jakimś sposobie wszystkich nas dotyczy, od niej przecież nie sam jeden rozpoczynałem przyswajanie sobie Lomnej, dziedziny mego pradziadka czy babki rodzonej. Kiedy brat Antek siedział w wojsku w słowackim Martynie, jako student brałem jego rower i od Mionsznej Potoku przetrząsałem po kolei łomniańskie doliny, aż po swą prozatorską Ojcowiznę z podmionsznymi Piachowymi uwraciami (Należy iść wądołem przeciwko powiewowi smolnej sosny... notowałem, ss. 19-20). Mówią górale, że człowieka dokądś ciągnie, ano wraca się, aby sprawdzić tamte lata, ba, życie całe z jego horyzontami sprawdzić... Mionsza czy Mionszyny wie, co z sobą począć i jaką pozostać nie zrywając przy tym z czasem. Latem 1996 zastąpiłem dolinę Mionsznej Potoku zamkniętą dla ruchu turystycznego. «Kiedyś znowu zajdziesz na ojcowiznę?» – pytało mnie życzliwie, kiedy akurat nie wiedziałem, nasza ona jeszcze czy już «privat»? Może zresztą tak i lepiej? – nie lekceważyłem obronnego odruchu u górali; samochody ponoć bez trudu docierały na samą

górze, aż do chaty arcyksięcia...

Dwa są w republice regularne pralasy z puszciami: łomniańska Mionsza oraz poszumawski Boubín. Mionsz nazywano jakiś czas Miąższem, potem miejscowi się sprzeciwiili; przez kilkanaście lat zamknięty dla turystów, wraca ów rezerwat na łamy prasy: szykuje się udostępnienie go publiczności, najpewniej otworzy się ścieżkę naukową na jego obrzeżach. Uczeszylem się. Coś symbolicznego

170 ha pralasu

przecież tkwi dla mnie w tym miejscu. W gajówce pod lasem w trakcie partyzantki zadżgano niemieckiego slugusa; pamiętam jego propagandowy, głośny pogrzeb na jabłonkowskim cmentarzu, tak przynajmniej opowiadano w tłumie ciekawskich. Pod płotem gajówki szło się przez stoki do puszczy, na teren legendy, skoro zajął tutaj na jelenie i cięt-rzewie sam markiz Gero, habsburski arcyksiążę Fryderyk (nad leśną Jordanką nadal stoi jego chata Hartyszów). Chodziliśmy tutaj z kolegami i kolegankami z boconowickiej grupy SMP, pociągnęłam też do puszczy w połowie lat 50. przyjaciela Tadeusza Bergera przy jego letnim pobycie w górach; jego akwarele z Polaną w tle niestety spłonęły: babcia Berge-

rowa dojrzała w nich papier na podpałkę...

Następnym komentatorem puszczańskim okazał się dolnomostecki fotografik, Jan Byrtus (AFIAP). Historyk sztuki Bogar wspominał przy okazji jego pośmiertnej wystawy, że prasy fotografowie śledzili w przypadku Mionszy patetyczne, wieczyste trwanie, Byrtus zaś nie lękał się tutaj doczesności, doznawał w puszczy wrażenia zanikania, powolnego zamierania; stawił pytania nad sensem powalonego drzewa, nad sensem biegu czasu. Kiedyż to zresztą nasz

Śląsk Cieszyński najbardziej pozostał sobą, czy wtenczas, gdy tkwił zanurzony w swoim naturalnym środowisku, lub też gdy na różne pańskie polecenia zaczął je bezwzględnie eksploatować? Nie ważna jest wtedy miara egzotyki, a miara własnego doświadczenia, tego czy ono oznacza skazanie na zanikanie. Na różne sposoby nas tutaj się widzi, łącznie z Mionszą pod Połomami i Uplazem. Ostrawski miłośnik łomniańskiego pralasu, Rudolf Janda, powiedział raz, że tego rodzaju wyjątkowej pamiętki, jak Mionszy, nie powinno się propagować, aby jego zwiedzanie nie było przejawem snobizmu. «Sznujcie go i chrońcie, tak jak na to zastu-guje» – powiedział. I tak pewnie będzie w istocie.

Wchodzę w Sieć

Płacenie przez internet

W ostatnich latach internet stał się dla wielu z nas pomocnikiem w życiu codziennym. Zamiast wertowania tomów encyklopedii i fachowych książek znajdujemy potrzebne informacje w sieci. W internetowe sklepy oferują coraz szerszy asortyment towarów, a ponieważ koszty własne są w takich sklepach o wiele mniejsze niż w tych z cegieł i betonu, oferowany towar bywa często tańszy. Jedynym problemem w takim sklepie może stać się płacenie za towar. Sposobów jest wiele, lecz nie każdy musi być właścivi.

KARTA PŁATNICZA

Płacenie kartą jest bardzo wygodnym sposobem na przesłanie pieniędzy od klienta do sprzedawcy w bardzo krótkim czasie. Jest to jednak także sposób ryzykowny. Numer karty musimy zazwyczaj wpisać w formularzu na danej stronie www. W ten sposób dociera on z naszego komputera do sprzedawcy. Niestety, nie można wykluczyć zgubienia danych, lub tego że zyska je niewłaściwa osoba. Warto temu zapobiec np. stosując programy zabezpieczające. Niektórzy sprzedawcy żądają przesłania ważnych informacji faksem lub podać je telefonicznie, lecz to już mniej wygodny sposób.

KARTA KREDYTOWA

Tu reguły są niemal takie same jak w poprzednim wypadku. Wszystkie dane osobiste i informacje o karcie wkładamy do komputera i przesyłamy do sprzedawcy. Ten sprawdza wszystkie dane u firmy kredytowej. Gdy wszystko się zgadza, firma przesyła pieniądze na konto sprzedawcy. Klient już tylko spłaca kredyt. W Czechach oferują karty kredytowe np. GE Capital Multiservis s.a. - karta OK, Cetelem s.a. - karta AURA i Home Credit s.a. - karta YES.

eBANK

Jednym z najbardziej wygodnych sposobów płacenie przez internet jest korzystanie z usług eBanku. Oczywiście trzeba mieć własne konto z wystarczającą sumą. Wszelka komunikacja klienta z bankiem zabezpieczona jest SSL kodem. Płacenie przebiega on-line, więc klient oraz sprzedawca od razu mogą sprawdzić przepływ pieniędzy. Wpisujemy w odpowiednie rubryki żądane informacje, kwitujemy i wysyłamy do centrum klienta. Właściwa suma powinna w ciągu 5 minut dotrzeć do sprzedawcy. Można to sprawdzić natychmiast w internetowym wypisie z rachunku. Podobny system płacenia wprowadzają też stopniowo inne banki.

GSM BANKING

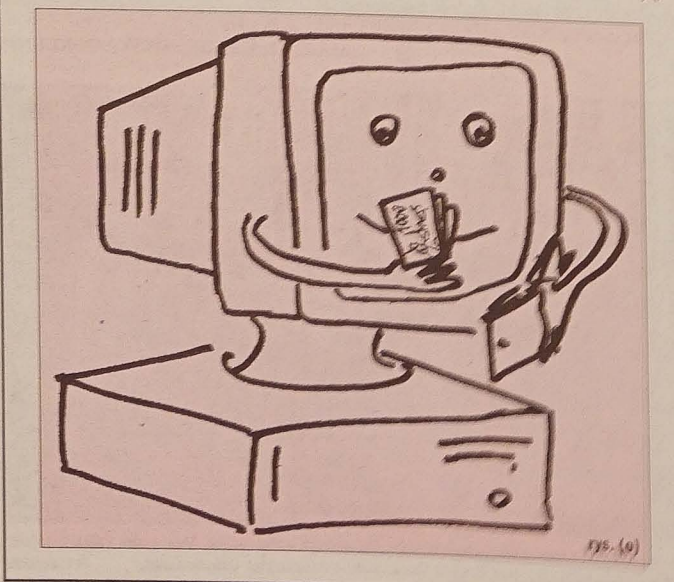
Płacenie za pomocą telefonu komórkowego jest wygodne i bezpieczne. Sklep podaje najważniejsze informacje: numer konta, sumę i in., a klient przesyła te informacje do swego banku za pomocą telefonu komórkowego. Trzeba uważać na bezbłędne wpisanie wszystkich numerów do telefonu, by nie wysłać przez pomyłkę pieniędzy do niewłaściwego odbiorcy. Jeżeli sprzedawca wysła zapłacony towar natychmiast po otrzymaniu zapłaty, to klient otrzymuje go w ciągu 3-5 dni. Usługi GSM Banking oferują wszyscy operatorzy GSM sieci.

PRZESYŁKA ZA POBRANIEM

Dla tych, którzy ciągle jeszcze nie ufają elektronicznym sposobom płacenia lub chcą mieć zupełną pewność, że pieniądze po drodze się nie zgubią, mamy inne rozwiązanie. Towar płacimy dopiero po otrzymaniu przesyłki. Wiąże się z tym niestety konieczność opłaty przesyłki, co może podwyższyć cenę. Poza tym, jeśli towar jest przesyłany zwykłą pocztą, to musimy zazwyczaj osobiście odebrać go na poczcie. I tak tracimy część wygod zakupów z ekranu komputera. Gdy nie mamy zbyt wielkiego zaufania do firmy, od której kupujemy, możemy zapłacić dopiero po otrzymaniu paczki (stałe jednak nie będziemy mieli pewności, że rzeczywiście zawiera ona zamówiony towar w odpowiedniej ilości i jakości).

GOTÓWKA

Niektórzy handlowcy ofertą w internecie tylko wspierają sprzedaż w klasycznym sklepie. Wtedy najczęściej proponują odebranie zamówionego towaru w którejś z filii i płacimy za niego dopiero po osobistym sprawdzeniu jakości. W ostatnich czasach pojawiło się wiele firm, które oferują dostarczenie towaru do domu, tu jednak sprawdzić trzeba na jakich warunkach jest dostawa realizowana. Darmowo zwykle dostarcza się towar tylko na pewną odległość. Za każdy następny kilometr trzeba już płacić - często nie małe pieniądze. Chociaż zakupy w internecie są wygodne i czasami tanie, ukrywają jeszcze sporo niebezpieczeństw. Pamiętajmy: Oszuści znajdują się wszędzie. I jeszcze jedna rada. Jeżeli nie ufacie firmie handlującej przez internet skorzystajcie z asocjacji Apek, która zajmuje się sprawdzaniem solidności takich firm. Spis wypróbowanych solidnych firm umieszcza ona na swych stronach www.apek.cz. Niektóre sprawdzone sklepy internetowe otrzymały też od Apeku certyfikat zakupu bez obaw umieszczany na ich witrynach.

Zaolzie Od Kuchni

WIELKANOCNY RYCHWAŁDZKI PECYNEK

Dziś - Tadeusz Siwek

Obchodzący w ub. roku abrahamowiny Tadeusz Siwek jest członkiem Zarządu Głównego, a był też członkiem ZG w pierwszej połowie lat 90. Od początku lat 90. był związany z działającym przy Uniwersytecie Ostrawskim Instytutem do Badań Etnikum Polskiego. Przez ostatnie trzy lata był prorektorem Uniwersytetu ds. nauki i kontaktów zagranicznych. Obecnie jest szefem katedry geografii społecznej i rozwoju regionalnego Wydziału Przyrodniczego UO.

Każdy chłopak marzył chyba w dzieciństwie, zwłaszcza po lekturze książek o przygodach Tomka Wilmowskiego, o tym, żeby zostać jeśli nie podróżnikiem, to przynajmniej geografem. Panu się to marzenie udało zrealizować - jest pan geografem z wykształcenia i z zawodu...

Rzeczywiście, spełniłem jedno ze swoich marzeń. Geografia interesowała mnie od dziecka, nawet już w pierwszych klasach podstawówki zadziwiałem rówieśników umiejętnością odręcznego rysowania map kontynentów. Ale miałem i inne zainteresowania - biologię, nauki społeczne, interesowały mnie obce kultury, narody, ich historia. Także dzisiaj moje zainteresowania skupiają się nie tylko na geografii. Lubię np. historię, chociaż tą param się wyłącznie jako amator. Uważam bowiem, że geografia i historia to dla każdego człowieka najważniejsze dziedziny nauki. Jeśli gdzieś żyje, interesuje mnie, co się znajduje za tą rzeką, za tą górą. I to jest geografia. A jeśli już wiem, co jest dzisiaj, zaczynam się zajmować także tym, co było wczoraj, dziesięć, wreszcie sto lat temu.

W ostrawskim Instytucie Ekologii czy w Instytucie Badawczym Rozwoju Miast i Regionów, który podlegał Czeskiej Komisji Planowania. Później udało mi się podjąć studia doktoranckie w Pradze, ale bez gwarancji, że po studiach będę mógł podjąć pracę. W końcu jednak otrzymałem propozycję z Ostrawy, z Instytutu Spółdzielczości Produkcyjnej, gdzie potrzebowali do jednego projektu kogoś, kto zna się na geografii. A 1989 rok zastał mnie ponownie w Instytucie Ekologii.

Rok 1989, a z nim zmiany polityczne, ekonomiczne, społeczne. Jakli miało to wpływ na pana życie?

Duży, bo Wydział Pedagogiczny przekształcił się w Uniwersytet Ostrawski. A nowe uniwersytety starały się znaleźć coś, co by je wyróżniało. Ostrawski postawił na kontakty z Polską i badania polskiej mniejszości. Tak powstał najpierw Zakład, a później Instytut do Badań Etnikum Polskiego, który prowadził prof. Daniel Kadłubiec. To on zaprosił mnie do współpracy.

To nie była duża placówka, zawsze miała najwyżej trzech pracowników. Niestety, dzisiaj Instytutu już nie ma, został rozwiązany w grudniu 2002 r. pochopną decyzją wydziału filozoficznego. Nie mogłem go uratować nawet jako prorektor.

Dlaczego? Bo u nas wydziały mają znaczną autonomię, a decyzje podejmuje dziekan przy współpracy z senatem. A powody rozwiązania Etnikum były ekonomiczne. Otóż wysokość dotacji, która przychodzi z ministerstwa, zależna jest od liczby studentów i wg liczby studentów dalej jest rozdzielana między wydziały i katedry. W dodatku jest jeszcze tak, że student studentowi nierówny. W wypadku kierunków humanistycznych dotacja jest niższa niż na medycynie czy kierunkach artystycznych.

Z Etnikum było jeszcze tak, że nie tylko że działało w ramach wydziału filozoficznego, czyli humanistycznego, to jeszcze nie było placówką dydaktyczną, czyli nie otrzymywało pieniędzy od studenta. Żyliśmy tylko z grantów, a i te były małe. W końcu wydział filozoficzny z nas zrezygnował.

Dla mnie likwidacja Etnikum była powodem pożegnania się z wydziałem filozoficznym i przejścia na wydział przyrodniczy, na katedrę geografii społecznej.

I znów jesteśmy przy geografii. Czy jako geograf fascynuje pana także kuchnia innych państw i narodów?

Oczywiście, bo sztuka kulinarna jest częścią kultury. A mogłem podczas moich podróży poznać najprzeróżniejsze kuchnie, nawet bardzo egzotyczne. Do najciekawszych doświadczeń należy spotkanie z kuchnią wietnamską. Wyjechałem do Wietna-

mu jako prorektor na rozmowy w sprawie podejmowania przez naszą młodzież studiów na naszej uczelni. Mogłem poprobować różnych rodzajem smakołyków, m.in. mięsa węża. I co ciekawe, nawet mi smakowało.

Zawiodłem się natomiast na kuchni amerykańskiej. Kiedy chciałem podczas podróży po USA zjeść jakieś najbardziej typowe danie, zaproponowano mi wyłącznie... hamburgery, hot-dogi i pizzę, które można znaleźć w fast-foodach na całym świecie.

Jest pan wyłącznie smakoszem czy też sam pan gotuje?

Aczkolwiek nie jestem żonatym, gotuję. Ale całe moje życie upłynęło wśród kobiet, które bardzo dobrze gotują, mogłem zatem omijać kuchnię z daleka. Tylko raz w roku pomagałem w gotowaniu, ale o tym wspomnę przy przepisie...

A jaką kuchnię preferowała pani mama?

Chociaż mama jest Czeską, w domu zawsze jedliśmy typowe dania polskie. Mama nauczyła się wszystkiego od swojej teściowej, która z kolei korzystała z doświadczeń swojej mamy, babci...

Czas na przepis...

Chciałbym zaproponować danie wielkanocne, znane w całym regionie tylko pod różnymi nazwami. W naszym regionie nazywa się je szoldrą, innym razem murzinem, a w maleńkim mikroregionie wokół Rychwałdu nazywa się pecynek. A chodzi o bochen ciasta, którym zapieka się wędzonkę, kiełbasy. W naszym domu na Wielkanoc każdy musi mieć swój pecynek, kiedy zjadą do nas na święta siostry, rodzeństwo, na stole świątecznym musi być ich aż... dwadzieścia. Oto przepis:

PECYNEK:

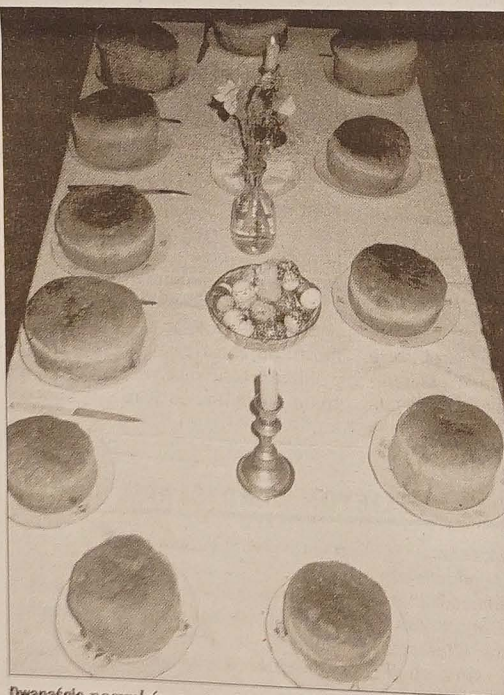
Dzień wcześniej ugotujemy mięso wędzone (ok. 25-30 dag) i zostawimy aż wystygnie. Następnego dnia przystępujemy do wyrośnięcia. Potrzebujemy: 40 dag mąki polskiej, 20 dag mąki gładkiej, 1 całe jajko + 1 żółtko, 5 dag tłuszczu + 1 łyżka oliwy, 1 łyżka wywaru z wędzonego mięsa, 1/2 łyżeczki soli, 3 dag drożdży, ok. 1/4 l mleka.

Z tych surowców zarabiamy gęstą ciastę, sto tak, aby odstawało od ręki. Zostawiamy do wyrośnięcia. Wyłożymy je na stoliku rozciągamy na placek i wkładamy ugotowane wcześniej wędzone mięso i kiełbaski. Własnego wyboru - np. kabanosy - wstawiamy do otoczonego ciastem. Wkładamy do wysmarowanego tłuszczem rondla z gładkim dnem, namy tak, aby zlepiony koniec został na dole. Zostawiamy ponownie do wyrośnięcia.

Pieczemy najpierw przez 10 min. w piekarniku nagrzanym do 180°C, potem zmniejszamy temperaturę i pieczemy ok. 1 godz. Po wyjęciu z piekarnika smarujemy tłuszczem, wykładamy z rondla, zostawiamy przez 10 min. dnem do góry a dopiero potem odwracamy i zostawiamy do wystygnięcia.

Każdy swój pecynek kroji tak, jak mu się podoba. Sprawdzonego sposobem jest odkrojenie wierzchu - tzw. dekla, aby zobaczyć się z układem mięsa, a potem wstawiamy go na plasterki jak tort. Do tego podaje się jajko na twardo i chizan.

Dodam tylko, że to moje jest doświadczenie kulinarne, nie doświadczenie kulinarne, ale doświadczenie kulinarne, że to ja właśnie pomagam w gotowaniu. JACEK SIWEK

Dwadzieścia pecynków na stole Wielkanocnym w domu rodziny Siwków wygląda imponująco. Zdjęcia z albumu rodzinnego Tadeusza Siwka

Jak właściwie trafił pan na Uniwersytet Ostrawski?

To była skomplikowana droga. Po maturze w orłowskim gimnazjum przyszedł studia geografii na Uniwersytecie Komenskigo w Bratysławie. Po ich ukończeniu pracowałem w różnych instytucjach. Te jednak nie zajmowały się badaniami naukowymi, które najbardziej mnie interesowały. Powody były polityczne, a konkretnie postawa mojego ojca w latach 1968-69.

Pamiętam, jak ojciec się denerwował: - Nawet nie zapytają cię o poglądy, a tylko na podstawie moich grzechów ograniczają twoją drogę do kariery. Odpowiedziałem mu: - Tato, gdyby zapytali o poglądy, byłoby jeszcze gorzej. Ojciec bowiem był typowym przedstawicielem roku 1968, przekonany, że system komunistyczny jest dobry i wystarczy go tylko zreformować. Moja generacja odrzucała ten system jako całość... Pracowałem w różnych instytu-

Władza potrzebuje wroga i w razie potrzeby sfabrykuje go sobie.
Gao Xingjian

Memioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem GL lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 1. 4. 2004.

Udane spotkanie

W piątek 26. 3. odbyło się w Domu Narodowym w Mistku spotkanie autorskie z trzynieckim pisarzem i tłumaczem Lechem Przeczkim, zorganizowane przez ugrupowanie literackie *Miśtecká Viola* i Gminę Pisarzy w Ostrowie. Spotkanie przygotował Jan Kukuczka, mode-

ratorką była **Vlasta Blizňáková**, akompaniament muzyczny zapewniła **Marie Tylečková**.

Wieczór poświęcony był przede wszystkim aforyzmom. Autor przeczytał cały szereg tych krótkich utworów literackich, przekazujących w dowcipny sposób myśli o charakterze filozoficznym lub moralnym. Część z nich pochodziła z jego trzech do tej pory wydanych zbiorów aforyzmów, a niektóre także z nowej publikacji książkowej, która na rynku pojawi się latem tego roku. Nie zabrakło również fragmentów twórczości poetyckiej L. Przeczki, zarówno w języku czeskim, jak i polskim. Na zakończenie autor odpowiadał na liczne pytania publiczności. Wielu uczestników skorzystało z możliwości nabycia którejś z sześciu dotychczas wydanych książek pisarza i zdobycia jego podpisu.

Impreza była wyjątkowo udana, toteż kolejny wieczór autorski L. Przeczka odbędzie się we frydeckim zamku w niedzielę 18. 4. o godz. 15. (lp)

Jak już informowaliśmy, od kilku tygodni światową furorę robi film **Mela Gibsona** *Pasja* (pozaamerykańska prapremiera odbyła się w Polsce). Ze względu na ogromne zainteresowanie, w cieszyńskim

kinie Piast rozpoczęła się w niedzielę druga seria emisji tego obrazu. Na temat filmu Gibsona i w ogóle sztuki sakralnej wypowiedział się w *Polityce* wybitny polski reżyser **Krzysztof Zanussi**. Oto jego opinia.

Anatomia motłochu

Zgłębki medialny, jaki towarzyszy premierze filmu, można ocenić jako wielki marketingowy sukces. *Pasja* Gibsona, już od chwili powstania, groziła bowiem rynkowa marginalizacja. Jako utwór konfesyjny, podpisany przez autora z przyreploną etykietką katolika-tradycjonalisty, nie mógł znaleźć dystrybutorów, więc zdawałoby się zostać skazany na klęskę. A mimo to stał się światowym wydarzeniem.

Wielekro oglądam filmy oparte na tekstach biblijnych, mam poczucie pomieszania porządków. Biblia, podobnie jak Koran czy Wedy, nie jest książką jak wszystkie inne. Dzieła sztuki oparte na Biblii stanowią sztukę sakralną, są najczęściej wyposażeniem świątyni i służą bezpośrednio modlitwie. Odnoszę to spostrzeżenie zarówno do plastyki, jak i do muzyki. Niezrównana *pasja* Bacha, podobnie jak *msza* Beethovena są częścią liturgii i w trakcie wykonania koncertowych mam poczucie pewnej niestosowności związanej z samym słuchaniem bez modlitwy.

Pasja w swej postaci teatralnej nawiązuje dzisiaj do znanej w starożytności bliskości teatru i świątyni. *Misterium Męki Pańskiej* wystawiane przez **Kazimierza Dejmka** w teatrach Polski Ludowej wywoływało w części wierzącej publiczności odruch przykłonienia w momentach, kiedy liturgia do tego zobowiązuje. W *Pasji* wystawianej w Kalwarii Zebrzydowskiej tłum wiernych nie przyjmuje biernej roli widza, lecz uczestniczy w zdarzeniach głośno wypowiadając modlitwę. W filmie trudno o podobne uczestnictwo i stąd w wielu wierzących pojawia się pewien dyskomfort płynący z poczucia, że postawa widza (czyli gapia) nie licuje z powagą tego,

czego są świadkami na ekranie.

Z ludzi, którzy stanęli u narodzin wielkich religii, Mojżesz, Budda i Mahomet zeszli z tego świata w okolicznościach mało dramatycznych, jedynie Chrystus poniósł śmierć męczeńską, której sens jest treścią chrześcijaństwa. Sens ten ma wymiar metafizyczny, natomiast sam przebieg męki został odtworzony przez Gibsona w sposób wysoce dosłowny, daleki od oleodrukowych przekłamań. Horror rzymskiej egzekucji dokonanej na człowieku niewinnym nawiązuje do kinowej komercji, z drugiej zaś strony może być postrzegany jako sprzeciw wobec pewnych tendencji współczesnego chrześcijaństwa, które starają się oddramatyzować sens przesłania Jezusa. O tym, do której interpretacji się przychylić, decyduje i religijna, i estetyczna wrażliwość oglądających.

Z punktu widzenia dramaturgii, a więc dyscypliny na wskroś świeckiej, w historii pasyjnej najbardziej dynamiczną rolę odgrywa Poncjusz Piłat. Chrystus przestaje się wahać w ogrodzie oliwnym, po czym jest już ofiarą. W apokryficznych z samej swej natury (a także greckiej inspiracji) filmie **Scorsese** *Ostatnie kuszenie Jezusa* dramatyzm Chrystusa polegał na tym, że (hipotetycznie) skorzystał z możliwości odmowy i nie poniósł ofiary nie dokonując zbawienia.

W obrazie Gibsona waha się tylko Piłat i przez to staje się dramatyczny, wszyscy pozostali, łącznie z tragicznym Judaszem, poddają się losowi, są wobec niego bierni.

Każda wizualizacja Ewangelii zawiera w sobie jakieś odniesienie do współczesności. Film Gibsona można rozpatrywać w kategoriach estetycznych współczesnego języka przemo-

cy, ma on swoje odniesienie do horroru (liczne obrazy szatana). W najsłabszych moim zdaniem odwołaniach metafizycznych (kropla z nieba, rozdarcie zasłony, trzęsienie ziemi) używa dość banalnie języka efektów specjalnych. Najciekawszym jednak uwspółcześnieniem jest dla mnie przedstawienie siły tłumu. Motor napędowy procesu Jezusa stanowi głośny, rozemocjonowany motłoch, wobec którego kapłani spełniają rolę nie tyle przywódców, co manipulatorów. Ślepy motłoch jest samoistną siłą i do niego przyłączają się rzymscy żołnierze, dając upust najniższym ludzkim uczuciom.

Historycznie motłoch jest w *Pasji* obrazem mieszkańców starożytnej Jerozolimy, ale myślę, że w odbiorze widza jest to obraz bezrozumnej masy ludzkiej, w której element etniczny nie ma większego znaczenia. Motłochem bywamy wszyscy, kiedy poddajemy się bezwolnie fali zbiorowej emocji. Beneficjentem motłochu jest w *Pasji* przerażający Barabasz, a ofiarą człowiek bez winy, wobec którego motłoch nie zna żadnego współczucia. Współczucie i miłosierdzie są moralnymi wymogami chrześcijaństwa i w *Pasji* można śledzić dramatyczny moment narodzin nowego sposobu przeżywania świata.

Czy obraz ten można ocenić jednoznacznie? I w ogóle czy warto to czynić? *Pasja* w każdym przedstawieniu artystycznym wykracza poza horyzonty sztuki. Jej artystyczna wartość jest częścią składową sensu, który człowiek przedstawia ułomnie. Jak zawsze, kiedy stara się mówić o tym, co go przerasta.

KRZYSZTOF ZANUSSI
Polityka

Kadr z filmu Gibsona *Pasja*

JAN TWARDOWSKI

Oda do rozpacz

Biedna rozpacz
uczciwy potworze
strasznie ci tu dokuczają
moralisci podstawiają ci nogę
asceci kopia
święci uciekają jak od jasnej cholery
lekarze przepisują proszki żebyś sobie poszła
nazywają cię grzechem
a przecież bez ciebie
byłbym stale uśmiechnięty jak prosię w deszcz
wpadałbym w cielęcy zachwyty
nieładzki
okropny jak sztuka bez człowieka
niedorosły przed śmiercią
sam obok siebie

(Wiersze ks. Jana Twardowskiego, jednego z najbardziej poczytnych współczesnych poetów polskich, pochodzą ze zbioru *Nie przyszłem pana nawracać*.)

JEDNO Z WIDZEŃ WIELKIEJ XIX-WIECZNEJ MISTYKZKI I STYGMATYCZKI, KTÓRE ZAINSPIROWAŁY MELA GIBSONA DO NAKRĘCENIA PASJI

Przyprowadzony do krzyża, usiadł Jezus sam na nim; oprawcy pchnęli Go gwałtownie w tył, by się położył, porwali jego prawą rękę, przymierzili dłonią do dziury, wywierconej w prawym ramieniu krzyża, i przykrepowali rękę sznurami. Wtedy jeden ukłakł na świętej piersi Jezusa, przytrzymując kurczącą się rękę, drugi zaś przyłożył do dłoni długi, gruby gwoździe, ostro spilonowany na końcu, i zaczął gwałtownie bić z góry w główkę gwoźdź żelaznym młotkiem. Słodki, czysty, urywany jęk wydarł się z piersi Pana. Krew trysnęła dokola, obryzgując ręce katów. Ściągnęła dłońi pozowały się, a trójgraniasty gwoździe wciągnął je za sobą w wąską, wywierconą dziurę. Liczyłam uderzenia młota, lecz w tym strasnym rozstrzeleniu zapomniałam, ile ich było. Najświętsza Panna jęczała cicho; Magdalena odchodziła prawie od zmysłów z boleści.

Przypominam, że przedtem jeszcze odmierzyli kaci na krzyżu długość rąk i nóg Jezusa i w miejscu, gdzie miały być przybite, powiercali świadomemu dziury, by potem łatwiej poszło przybijanie. Świdry były całe z żelaza i miały kształt drukowanej litery T. Również młotki wraz z trzonkami były całe z jednego kawałka żelaza, podobne bardzo do drewnianych młotków, jakich używają stolarze przy wybijaniu dhta.

Gwoździe były tak długie, że ujęte w pięść, wystawały z jednej i z drugiej strony prawie na całą główkę miały okrągłą, w obwodzie wielkości talara pruskiego. Gwoździe były trójkantowe, w górze tak grube, jak średni wielki palec, u dołu jak mały palec, a na samym końcu ostro spilonowane. Wbiły, przechodząc gwoździe całą grubość drzewa i wystawał nieco z drugiej strony. Po przybiciu prawej ręki zabrali się kaci do

lewej, przywiązanej już do ramienia krzyża. Wtedy ujrzeli, że ręka prawie o dwa cale nie dosięgała do dziury, wywierconej na gwoździe. Odwiązali więc rękę od drzewa, przywiązali sznury do samej ręki i opierając się nogami o krzyż ciągnęli z całej siły, dopóki ręka nie naciągnęła się do pożądanego miejsca. Wtedy dopiero, stąpając Jezusowi po piersiach, ramionach, przywiązali ponownie silnie rękę do belki i wbili gwoździe w dłoń lewej ręki. Znowu Krew

Jezus przybity do krzyża

trysnęła dokola i znowu rozległ się słodki, donośny jęk Jezusa, przygłuszany uderzeniami ciężkiego młota. Obie ręce, naciągnięte tak strasznie, wyszły ze stawów, łopatki wpały w głąb Ciała, na łokciach wystawały zaokraglenia przerwanymi kości. Obie ręce wyprężyły się teraz prosto, nie nakrywając już sobą skośnych ramion krzyża; między ramionami krzyża a rękami Jezusa zostawała wolna przestrzeń. (...)

Na krzyżu, mniej więcej w trzeciej części wysokości od dołu przybity był ogromnym gwoździem wystającym kłosek, do którego miano przybić nogi Jezusa, aby Zbawiciel w ten sposób więcej stał niż wisiał. Inaczej bowiem rozdarłyby się ręce, a i nogi nie można byłoby przybić bez pokruszenia kości. W tym kłocku wywiercona była dziura, a w samym pniu krzyża wydrążone było miejsce na pięty; w ogóle kilka było takich wydrążeń wzdłuż krzyża, by ukrzyżowany dłużej mógł wisieć; starano się przez to zmniejszyć ciężenie ku dołowi, by nie rozdarły się ręce i Ciało nie spadło na ziemię.

Przez takie gwałtowne naciągnięcie rąk

w obie strony skurczyło się całe Ciało Najświętszego Odkupiciela, nogi podźwignęły się w górę. Chwycili je kaci, nałożyli na nie pętlice i pociągnęli ku dołowi, ale że znaki z rozmyślnym okrucieństwem porobione były za daleko, więc jeszcze spory kawałek nie dostawały nogi do klocka, przybitego u dołu. Nowe klątwy posypały się z ust katów. Kilku radziło wywiercić inne dziury na bocznych ramionach, bo posuwać kłosek byłoby za wiele roboty; lecz inni

rzekli z piekielnym szyderstwem: *Nie chce się sam wyciągnąć, to Mu pomożemy*. Podwiązali Jezusowi piersi i ramiona, by ręce nie przedarły się na gwoździach, po czym przywiązali powróz do prawej nogi i bez względu na to, że sprawiła Jezusowi straszną męczarnię, całą mocą dociągnęli ją na dół do klocka i przykrepowali tymczasem mocno sznurami. Ciało naciągnęło się tak straszliwie, że słychać było chrzęst kości i że się rozsuwają, tułów obwisł cały ku dołowi. Nie można sobie nawet wyobrazić, co za strasza to Męka była. W tym bólu nieznośnym jęknął Jezus głośno: *O Boże! O Boże!*

W ten sam sposób naciągnęli i lewą nogę, założyli ją na prawą i znowu przykrepowali mocno powrozami. Ale źle im było wbić gwoździe od razu przez obie nogi, bo lewa nie miała pewnego oparcia, więc najpierw przedziurawili lewą nogę na przegubie sztyftem o płaskiej główce, cieńszym niż gwoździe na ręce; wyglądał on jak świderka z szydełkiem. Potem dopiero wzięli okropny, olbrzymi gwóź-

Anna Katarzyna Emmerich

Niemiecka mistyczka i stygmatyczka urodziła się 8. 11. 1774 we wsi Flamske w Westfalii, w 1802 wstąpiła do klasztoru augustianek, 29. 12. 1812 na jej rękach, nogach, piersiach, głowie pokazały się krwawiące stygmaty. Jej objawienia i przekazy mistyczne spisywał przez 4 lata poeta Klemens Brentano. Ukazały się pt. *Gorzka Męka i Śmierć Pana naszego Jezusa Chrystusa*. W historii Kościoła nikt poza nią nie otrzymał łaski poznania największych tajemnic Bożego Miłosierdzia w tak wysokim stopniu. Porównywalne są tylko objawienia Marii z Agredy, Marii Valtorty, częściowo także Wandy Malczewskiej. Zmarła w 1824 r.

Anna Katarzyna Emmerich na rycinie z okresu międzywojennego.

Mel Gibson akcentując w filmie *Pasja* okrucieństwo oprawców Jezusa i biologiczny wymiar jego cierpienia jest oskarżany o antysemityzm i epatowanie widza nadmiarem przemocy.

ździ i z mocą wielką wbili go poprzez ranę lewej nogi i przez prawą nogę w otwór, wywiercony w kłocku, a przezeń aż w pień krzyża. Gwoździe rozdzielały go drodze ściągnęła i żyły, łamał kości w nogach. Stojąc z boku, widziałam jak gwoździe przeszedł na wylot obie nogi.

ANNA KATARZYNA EMMERICH

Telewizja

WTOREK 6 KWIETNIA

TVP 1

6.00 Telezakupy 6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Latek (s. anim.) 9.10 Jedynecka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.50 Rok 2030 (s.) 10.20 Królowa medyka (s.) 11.05 Wielki świat młodych odkrywców (mag.) 11.25 Zooteka (mag.) 11.40 Światowe dziedzictwo kultury (s. dok.) 12.00 Wiadomości Tak 12.10 Agrobiznes (s.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sąsiedzi (s.) 13.35 Lokatorzy (s.) 14.00 Laboratorium (mag.) 14.20 Zwiędzeta wiata (s. dok.) 14.50 Poradnik europejski (felieton) 15.00 Wiadomości 15.10 Pensjonat z widokiem (rep.) 15.30 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (dla młodzieży) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyneki (wywiad) 17.30 Poradnik europejski (felieton) 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 19.00 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.15 Studio sport - Liga Mistrzów (mecz Arsenal Londyn - Chelsea Londyn) 22.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.) 23.15 Kronika Rajdu Tunezji 23.20 Monitor Wiadomości 23.40 Plus minus (mag.) 0.05 Fatalna miłość (film USA).

FATALNA MIŁOŚĆ

Dramat, USA, 1992

TVP 1, wtorek 6.4., godz. 00.05

Reżyseria: Tom McLoughlin
Występują: Molly Ringwald, Lee Grant, Perry King, Roxana Zal, George Coe, Christopher Meloni i in.

Telewizyjny film zrealizowany na podstawie prawdziwej historii życia Alison Gertz, chorej na AIDS. Bohaterka przyjeżdża na pogadankę do jednego z nowojorskich liceów. 24-letnia Alison nie tak dawno chodziła do tej szkoły... Dramatyczny rozdział jej życia rozpoczyna się w 66. urodziny ojca, latem 1988 roku. Po uroczystym przyjęciu, na którym zgromadzili się liczni goście, dziewczyna zamierzała wyjechać ze swym chłopakiem, przystojnym Markiem (Perry King). Nagły atak choroby krzyżuje jej plany. Początkowo lekarz uważa, że to klasyczne przeziębienie. Kiedy jednak stan zdrowia dziewczyny nie poprawia się, zostaje ona umieszczona w szpitalu na obserwacji. Wyniki badań wciąż nie pozwalają na postawienie właściwej diagnozy. Wszystkich elektrykuje w końcu wiadomość o AIDS.

TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.40 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.45 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.30 Europa da się lubić... (talk show) 11.25 Śpiące królowy (film dok.) 12.20 Nasza parafia Znaki czasu (mag.) 12.40 Telezakupy 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.25 Ekstremalna Dwójka - gra terenowa 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Spróbujmy razem (mag.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Europa, handel i my (pr. public.) 19.55 Lubię czytać (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.40 Przynależność praca (mag.) 21.50 Wielki Tydzień (felieton) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Niemena pamięci gdański rapsoz (koncert) 23.20 Dekalog 2 (film pol.) 0.25 Studio sport - Liga Mistrzów (skrót meczów).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.15 Telezakupy 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.19 Schlesien Journal (mag.) 8.30 Kurier 8.45 Gość dnia (wywiad) 9.00 Prawdziwa historia niechciany pomników (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 9.05 Zaprozienie (mag.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia (wywiad) 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (rep.) 12.35 Dzieje kultury polskiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Świat (mag.) 14.45 Prosto z lasu (mag.) 15.00 Wow (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kowalski i Schmidt (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Raport z akcji (mag.) 19.10 Bliżej Europy (mag.) 19.30 Telezakupy 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (rep.) 22.45 Kurier sportowy 23.05 Eksperyment w Cleveland (film dok.) 0.00 Wiedźmin (s.).

POLSAT

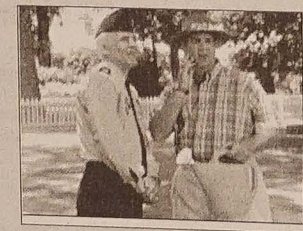
6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 MacGyver (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Awantura o kasę (teleturniej) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Twój lekarz (mag.) 13.35 Wystarczy chcieć (mag.) 13.50 Wygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Nowe wcielenie (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Sierżant Bilko (film USA) 22.40 Biznes Informacje 23.00 Interwencja (mag.) 23.20 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 0.15 Dżiki (s.) 1.00 Aquaz music zone.

SIERŻANT BILKO

Komedia, USA, 1996

Polsat, wtorek 6.4., godz. 20.45

Reżyseria: Jonathan Lynn
Występują: Steve Martin, Dan Aykroyd, Glenne Headly, Phil Hartman, Glenne Headly

Farsa wojskowa z popisową rolą Steve Martina. Sierżant Bilko kieruje warsztatami naprawczymi, które zdołał przekształcić w jaskinię hazardu, nielegalną wypożyczalnię samochodów i tak dalej. Jego zacięłym wrogiem jest major Thorn (Aykroyd), ale próby zniszczenia Bilko natrafiają na niezrozumiałe negatywną reakcję zainteresowanych.

TVC 1

5.00 Poczesku 5.05 W jaki sposób... 5.30 Europa dziś 5.59 Dzień dobry z TVC 8.00 Czarodziejские przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.10 Miejsce na górze (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Szczęście domowe (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Godzina prawdy (pr. rozryw.) 15.05 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Świat cudów (s. dok.) 16.45 Niefortuna czarownica (s.) 17.10 Śladami 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00

Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciecie (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Nędznicy (s.) 21.50 Na tropie 22.15 Kurczak powraca 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Przyjaciecie (s.) 23.35 Losowanie „10” szczęśliwych 23.40 Poprask 0.10 Film o serialu: Miejsce na górze 0.25 Godzina prawdy 1.20 Reporterzy CTW 1.55 Tydzień w regionach 3.10 Nędznicy (s.).

TVC 2

5.00 Czarne owce 5.15 Dlaczego czeskie kobiety piją 5.45 Wizyta w Sajgonie 6.20 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 MŚ juniorów w snowboardingu 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 EURONEWS 12.25 Pierwsza pomoc 12.40 Piękne zguby (talk show) 13.10 Zestaw bajkowy Edka 15.10 „Tykadło” 15.35 Geografia świata (s. dok.) 15.50 Wideoatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 16.05 Klucz (mag.) 16.35 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 17.35 Rodzina i szkoła 17.55 Publicystyka ekologiczna 18.35 Nie poddawaj się 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w języ. migowym 19.15 Świat motoryzacji (mag.) 20.00 Po czterdziestu latach 20.55 Na pływali z P. Kavanem 21.20 Wiedźmin (s.) 22.10 Serce do hokeja 23.10 Studio piłki nożnej 0.10 Hitler i Holocaust (s. dok.) 1.05 Game Page 1.20 Co mogę zrobić dla siebie 1.25 Koncert orkiestry Lionela Hamptona 2.20 Wydarczenia, komentarze 3.00 Newshour with Jim Lehrer 4.00 Przygody nauki i techniki 4.25 Wielki wóz.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Lekcje gotowania 10.40 Dziesiąte królestwo (film) 12.15 Trzy zycia Sofii (s.) 13.00 Odwet (s.) 13.50 Szkodzi nie szkodzi 14.15 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Pál vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Na własne oczy 21.55 24 godziny (s.) 22.50 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 23.50 Chopper (film USA) 1.25 Obokrajowcy (s. erot.) 1.45 Na własne oczy 3.00 Dobre życie 4.20 Doktor z gór (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

PRIMA

8.00 Magnum (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.15 Prima jazda 11.15 Duże miłości słynnych (s. dok.) 11.45 Ducháček z załatwi (film czes.) 13.25 Pomoc domowa (s.) 13.55 Krok za krokiem (s.) 14.25 Melrose Place (s.) 15.20 Czarodziejki (s.) 16.15 Doktor Stefan Frank (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.00 Skalpel, proszę (film czes.) 23.10 Dotknięcie Meduzy (film USA) 1.10 Na temat! 1.20 h.i.t. 2.05 Świat według Bundych (s.) 2.30 T.J. Hooker 3.25 Salon samochodowy.

ŚRODA 7 KWIETNIA

TVP 1

6.00 Telezakupy 6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Król Maciuś Pierwszy (s. anim.) 9.10 Plastelin i przyjaciele (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.50 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.20 Szampański Charlie (s.) 11.15 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 11.35 Klimaty natury (mag.) 11.50 Rośliny z warzywnika (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. (s.) 13.55 Książki na wiosnę (mag.) 14.00 Obserwator wojsko-

wy (mag.) 14.20 Obsesje (film dok.) 14.50 Poradnik europejski (felieton) 15.00 Wiadomości 15.10 Na ratunek (rep.) 15.35 Bezpieczna Jedynka (mag.) 16.00 Rower Błażeja (dla młodzieży) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyneki (wywiad) 17.30 Poradnik europejski (felieton) 17.35 Klan (s.) 18.05 Kulisy i sensacje (pr. public.) 18.40 Irak 2004 18.50 Dookoła świata z Jedyneką (mag.) 19.00 Pan Andersen opowiada (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.20 Okruchy życia (film USA) 21.55 Kryminalna Jedynka (mag.) 22.50 Obraz niekontrolowany (mag.) 22.45 Oblicza mediów (pr. public.) 23.05 Kronika Rajdu Tunezji 23.20 Monitor Wiadomości 23.30 Biznes perspektywy (mag.) 23.40 Studio sport - Liga Mistrzów (skrót) 0.40 W blasku i cieniu (film USA).

TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.35 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.45 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Herbatka u Tadzka (pr. rozryw.) 11.30 Magazyn Ekspresu Reporterów 12.15 Spróbujmy razem (mag.) 12.40 Złotopolscy 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Radio Romans (s.) 14.15 Jetsonowie (s. anim.) 14.40 30 ton! (lista przebojów) 15.15 Chmura na sznurku (teatr TV) 15.45 Czymu musiało być? (mag.) 16.00 Panorama 16.30 M jak miłość (s.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Camerata (mag.) 20.00 Linia specjalna (pr. public.) 20.30 Studio sport - Liga Mistrzów (mecz Deportivo La Coruna - AC Milan) 22.50 Panorama 23.05 Sport telegram 23.20 Wielki Tydzień (felieton) 23.25 Cicha sprawiedliwość (film USA).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.15 Telezakupy 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia (wywiad) 9.00 Srebrny cud (film dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.05 Echo Bałtyku (rep.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia (wywiad) 11.45 Józef Skrzek i Zbigniew Zamachowski (rep.) 12.15 Tenelowy (mag.) 12.35 Nowe Maroko (film dok.) 13.05 Belgijka księżniczka w Meksyku (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Teletubisie (mag.) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Wow! (s.) 15.45 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.30 Puchar Polski - piłka nożna (mecz Dospel Katowice - Lech Poznań) 18.30 Kurier kulturalny 18.45 O tym trzeba mówić 19.30 Telezakupy 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (rep.) 22.45 Kurier sportowy 23.05 Ethan Frome (film USA).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Nowe wcielenie (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Asy z klasy (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Domowa kawiarenka (mag.) 13.50 Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Pse serce (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Graczykowie (s.) 17.00 Viper (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Pociąg z forsą (film USA) 23.00 Biznes Informacje 23.20 Interwencja (mag.) 23.40 biznes i giełda Puls 0.00 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.00 Fala zbrodni (s.) 1.55 Aquaz music zone.

TVC 1

5.00 Sama w domu 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Teleranek 8.40 Klocki (s. dok.) 9.05 W jaki sposób... 9.30 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 9.40 Diagona (mag.) 10.00 Wiadomości 10.10 Dzień dobry z TVC 10.20 Wiadomości 10.30 Kolorowy świat (mag.) 13.30 Na pływali z P. Kavanem 14.00 Wiadomości 14.05 Wędróżka kamera 14.35 Pod korcem (mag.) Świat rekordów Guinnessa 14.50 Pouťová pohádka (bajka) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejские przedszkole 16.30 Śpiewnik domowy 16.45 Meduza (pr. muz.) 17.10 Czy chcielibyście? (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Córka aptekarza (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wiadomości regionalne 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Kowalski i Schmidt (mag.) 20.55 Bananowa rybka (talk show) 21.25 Historia przemyśle kryminalne 22.25 Korzenie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki 23.20 Doktor Willoughby 23.45 Szczęście domowe 0.15 Losowanie „10” szczęśliwych 0.20 Chwila Burianem 0.50 Wędrująca kamera 1.15 Piękne zguby 1.40 Świat motoryzacji 2.25 Odrobina szarafru z archiwum telewizyjnego 3.40 Wydarzyło się... 4.15 Dżiki (s. anim.).

TVC 2

5.00 Babilon 5.15 Reporterzy 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości regionalne 6.40 Wiadomości regionalne 6.55 Panorama 8.30 Historia Borobuduru 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Przewodnik 12.50 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 13.50 Rodzina i szkoła 14.15 Niefortuna czarownica (s.) 14.45 Świat cudów (s. dok.) 15.10 Publicystyka ekologiczna 16.00 poddawaj się 16.20 Świat filmowy 16.50 Howard Hawks 17.25 Europa 2.00 17.35 Rwetes 18.05 Pomarańcze 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w języ. migowym 19.15 Gomba handicap 19.40 Międzynarodowy turniej w siatkówkę 20.00 Film o filmie: Mistrzowie 20.15 Studio piłki nożnej 23.35 Serca na rozdrożu 0.35 Ziemia nieznana (s. dok.) 1.25 Kronocky zapowiadnik 2.00 Wprost (mag.) 2.20 Wydarczenia, komentarze 1.55 Newshour with Jim Lehrer 3.20 Publicystyka ekologiczna 4.35 Nie poddawaj się.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Lekcje gotowania 10.40 Dziesiąte królestwo (film USA) 12.25 Trzy zycia Sofii (s.) 13.15 Odwet (s.) 14.10 Na południe (s.) 15.05 Szkoła życia (s.) 16.00 Gwiezdna brama (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Pál vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Na własne oczy 21.55 24 godziny (s.) 22.50 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 23.50 Chopper (film USA) 1.25 Obokrajowcy (s. erot.) 1.45 Na własne oczy 3.00 Dobre życie 4.20 Doktor z gór (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

PRIMA

8.00 Magnum (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda 11.15 Duże miłości słynnych (s. dok.) 11.45 Ducháček z załatwi (film czes.) 13.25 Pomoc domowa (s.) 13.55 Krok za krokiem (s.) 14.25 Melrose Place (s.) 15.20 Czarodziejki (s.) 16.15 Doktor Stefan Frank (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.00 Skalpel, proszę (film czes.) 23.10 Dotknięcie Meduzy (film USA) 1.10 Na temat! 1.20 h.i.t. 2.05 Świat według Bundych (s.) 2.30 T.J. Hooker 3.25 Salon samochodowy.

Rozsiewaj radość na swej drodze,
bo radość, to sens życia.

Dnia 6. 4. 2004 obchodzi swój
zaczny jubileusz 70-lecia urodzin

Prof. dr hab. ALOJZY SUCHANEK

Przyjmij pełne miłości życzenia
dobrego zdrowia, pomyślności oraz optymizmu
i uśmiechu na co dzień od kochającej żony Heleny,
córkę Barbary z mężem Romanem oraz wnuczek
Joanny i Patrycji.
AL-024

Kronika Rodzinna

W głębokim żalu zawiadamiamy, że 4. 4. 2004 w
wieku 66 lat zmarł Drogi Ojciec, Brat, Szwagier,
Wujek i Krewny

śp. **JERZY JELEN**

z Czeskiego Cieszyna - Sibicy. Pogrzeb Drogiego
Zmarłego odbędzie się w czwartek 8. 4. 2004 o
godz. 14.30 w kościele ewangelickim Na Niwach w
Cz. Cieszynie. Zasmucona rodzina. AD-049

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYŃ:
Mąż i Żona (6, godz. 19.00, grupa
CTB, 7, godz. 12.30, studenci).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Straszny film
3 (6, 7, godz. 17.45), Bolero (6, 7, godz.
20.00), Reflex: Żelary (6, 7, godz.
17.00, 20.00), TRZYŃCIEC - Kosmos:
21 gramów (6, 7, godz. 17.30), Veroni-
ca Guerin (6, 7, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz,
godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa
107,3 m i Trzyńciece 105,3 m, po-pt:
18.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

TRZYŃCIEC - Klub Seniora przy MK
PZKO zaprasza członków i sympaty-
ków 7. 4. o godz. 18.00 do Domu
PZKO na prelekcję J. Wierzgonia pt.
„Śpiewactwo na Zaolziu”.

JABLONKÓW - Zarząd MK PZKO ser-
decznie zaprasza na widowisko
„Gorolska Wiosna” w sobotę 17.4. 2004
o godz. 17.00 do DK „Trisia” w Trzyń-
cu. W programie wystąpią zespoły:
Gorol, Zaolzi, Zaolzioczek, Torka,
Lipka i Nowina. Cena biletu 50 Kč.

Odjazd autobusów z dworca autobuso-
wego w Jabłonkowie o godz. 16.00.
Zgłoszenia przyjmują panie w sklepie
Gloria (Dom PZKO) od 13. 4. br.

PTIS Beskid Śląski zaprasza 12. 4.
2004 na wycieczkę na Ostry, którą w
ramach współpracy przezgranicznej
organizuje Klub Czeskich Turystów
Trzyńciece. Prezentacja od godz. 10.00
- 13.00 na Ostrym. Blisze informacje
w tygodniku Hutnik, Horyzont lub
pod nr. tel. 732 17 56 18.

KARWINA RAJ - Klub Młodych
zaprasza w niedzielę 11. 4. 2004 na
Dyskotekę Śmiergustową do Domu
PZKO w Karwinie Raju.

WĘDRYNIA - Klub Seniora MK
PZKO zaprasza członków i sympaty-
ków na spotkanie we wtorek 6. 4.
o godz. 15.00 w Czytelni.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Men-
nicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa
„Koi jaki jest, każdy widzi”. Otwarte
po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA, ul. 3 Maja, Biel-
sko-Biała: do 12. 4. wystawa Ernesta
Zawady „Terra Ignota”. Otwarte wt-
pt: 10-17, so, nie: 10-16.

Wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ -
sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie,
Hlavní tř. 3: do 13. 6. wystawa
„Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt:
9-17, so; 9-13, nie: 13-17.

▲ JABLONKÓW, Rynek Mariacki
14: do 30. 9. wystawa „Rzeźbiarstwo
ludowe w Cieszyńskim”. Otwarte
wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIC-
KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 10. 1.
2005 wystawa „Święci i święte
w malarstwie ludowym na szkło”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-
dzie: do 25. 4. wystawa „Zbrodnia
i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki
z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Děl-
nická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

„CHAGALL” Galeria zamkowa, Kar-
winia Frysztat: do 10. 11. wystawa
obrazów i szklanych obiektów
Bohumila Eliáša. Otwarte wt-nie:
9-18.

SALA MÁNESA, DK Karwinia: do
9. 4. wystawa Renaty Valentovej
„Relaksujące obrazy”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA „ZDROWEGO MIASTA”,
foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwin-
ia: do 16. 4. wystawa Teresy Skro-
ckiej. Otwarte po-pt: 10-16.

MUZEUM HUTY TRZYŃCIEKIEJ
i MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozy-
cja „Historia i współczesność huty
i miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa
modeli strażackich.

Oferty

Sprzedam deski czereśni, gruszy,
orzechy, 2-5 cm, razem koło 2 m³.
Tel. 596 434 088. RK-052

UWAGA! CASTING!

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego
zaprasza na
**CASTING do roll GERDY
w spektaklu muzycznym
KRÓLOWA ŚNIEGU**
w reżyserii Karola Suszki,
którego premiera odbędzie się
5 czerwca br.

Zaproszenie skierowane jest
do uczennic klas 8. i 9.
szkół podstawowych
oraz uczennic klas 1.-3. szkół średnich.
Poszukujemy dziewczyny utalentowanej
muzycznie i ruchowo.
Prosimy o przygotowanie dowolnego
fragmentu tekstu (wiersza lub prozy).

Casting odbędzie się
w środę 14 marca
od godz. 15.00 do 17.00
w Teatrze Cieszyńskim
w Czeskim Cieszynie.

Należy zgłaszać się na portierni Teatru.
Blisze informacje można uzyskać
u p. Joanny Wania,
kierownika literackiego Sceny Polskiej,
tel. 558 74 60 22,
e-mail: joanna@divadlo.cz

Pracownicy służb komunalnych likwidują suche, zaatakowane przez jemiolę drzewa, które stoją
wzdłuż szosy Hawierzów - Cz. Cieszyn.
Fot. MAREK SANTARIUS

Konkurs - twórczy wycieczek

Dnia 25 marca br. w Bibliotece Powia-
towej w Cieszynie odbyła się uroczystość
finalowa konkursu pt. ŚLĄSKA
MASKARADA, CZYLI FOLK KARNA-
WAŁ W BIBLIOTECE. Chodziło o kon-
kurs na najciekawszą maskę karnawa-
łową, kotyliion, nakrycie głowy lub
karnawałowy rekwizyt, które mogły
być inspirowane elementami o cha-
kterze regionalnym i nawiązywać do
tradycji ludowej, strojów ludowych
oraz beskidzkiej przyrody. W konkur-
sie tym udział wzięły także szkoły z
lewobrzeżnej części Śląska Cieszyń-
skiego za pośrednictwem filii Bibliote-
ki Miejskiej w Czeskim Cieszynie przy
ulicy Havlíčka, która rozpropagowała
ten konkurs na Zaolziu.

Celem konkursu było przede
wszystkim zapewnić dzieciom i młó-
dzieży dobrą zabawę. A także umożli-
wić im twórczy wycieczek podczas
ferii zimowych oraz pomóc ukształt-
ować poczucie tożsamości kulturowej i
rozwinąć zdolności plastyczne.

Przyznano 33 nagrody i 8 wyróż-
nień. Z Zaolzia najwyżej oceniono
pracę Oli Sikory i Justyny Dobner.
Wyróżnienie zaś otrzymała Joanna
Ostruzka.

Wystawa nadesłanych prac pt.
WSPOMNIENIE KARNAWAŁU czyn-
na będzie do 23 bm. w Bibliotece
Powiatowej w Cieszynie przy ulicy
Głębokiej w godzinach otwarcia.

BJK

NOC W MIEJSKIEJ BIBLIOTECE

Z Andersenem i duchami

CZ. CIESZYŃ (kor) - Ok. 20 młodych
cieszyńskich wzięło nocą z piątku na
sobotę udział w imprezie pn. Noc z
Andersenem, którą zorganizowała
filia Biblioteki Miejskiej przy ul.
Havlíčka. Impreza przebiegała w 251
bibliotekach w RC, Polsce i Słowacji.
Czeskocieszyńska placówka organi-
zowała nocne spotkanie dzieci już po
raz trzeci.

Tematem tegorocznej edycji Nocy
z Andersenem były duchy i strachy.
Dzieci w kostiumach straszdeł zawi-
tały na Havlíčka w piątek o godz.
18.00 (oprócz bibliotekarek przywita-
ła je m.in. szefowa wydziału kultury

ratusza, Olga Humplíková), a bawiły
się świetnie aż do sobotniego rana, do
godz. 8.00.

Program imprezy był bogaty. Czy-
tano baśnie z dreszczykiem, bo o
duchach, bibliotekarki przygotowały
dla nich cały szereg konkursów. Dzie-
ci za pośrednictwem internetu mogły
też porozmawiać z rówieśnikami w
kraju, Polsce i Słowacji.

- Wszyscy uczestnicy Nocy z An-
dersenem byli wprost zachwyceni i
obiecali nam, że za rok ponownie
możemy na nich liczyć - powiedziała
nam kierowniczka filii, Wanda Koz-
dra.

OD WODOCIĄGÓW POD BRAMKĘ

Gliwiczanie górą

LIGOTKA KAMERALNA (kor) -
Osiem drużyn piłkarskich pracow-
ników wodociągów i kanalizacji z całej
Polski zjechało w weekend na Zaol-
zie, by wziąć udział w międzynarod-
owym turnieju w halowej piłce nożnej
zorganizowanym przez władze Ligot-
ki oraz partnerskiego miasta tej wsi,
polskiego Zabrze.

Z gośćmi z Polski zmierzyła siły

również drużyna Ligotki, nie udało
się natomiast utworzyć drużyny pra-
cowników trzynieckiej filii Północno-
morawskich Wodociągów i Kanaliza-
cji.

Rozgrywki, które przebiegały w
hali sportowej w Śmitowicach, śledzi-
ło ok. 120 kibiców. Zwyciężyła osta-
tecznie drużyna z Gliwic przed ekipa-
mi z Rybnika i Lublina.

Władza doceniła uczniów

MILIKÓW (man) - Na zakończenie
sezonu zimowego władze gminy
odznaczyły 13 uczniów miejscowej
PSP za dobre wyniki w tegorocznych
zawodach narciarskich.

Młodzi narciarze z miejscowej pol-
skiej szkoły brali udział w kilkunastu
zawodach, m. in. w Zjeździe Gwiazdzis-
tym, Narcie beskidzkiej, o Puchar sta-

rosta Łomnej Dolnej. Wyjechali ponad-
to na kilka zawodów na Morawy i do
Polski. Najlepsze wyniki osiągnęli bie-
gacze Jola Mazur i Dominik Hóta oraz
zjazdowiec Michal Staszowski.

Cała trzynałka odebrała z rąk
wójty Zdenka Szandery dyplomy z
podziękowaniem oraz nagrody rze-
czowe.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnicí 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Pomoc dla domu dziecka

JABLONKÓW (man) - W niedzielę
palmową miejscowy Carritas organi-
zował po raz czwarty Kołacz Wielka-
nocny. Do organizacji charytatywnej
imprezy włączyli się wierni z parafii
Jablonkowskiej.

Pracownicy Carritasu wraz z para-
fianami pieką w domach kołaczki, pier-
niki i baranki wielkanocne. Te są póź-
niej sprzedawane w niedzielę palmo-
wą po każdej mszy św. przed kościoła-
mi parafialnym i przyklasztornym. Od
początku biorą udział w kołacu równie-
ż wierni z Bukowca i Piosku.

Jak podała pracownik jablonkow-
skiego Carritasu Jolanta Suchanko-

wa, w tym roku sprzedano 130
paczek z barankami, 150 z piernika-
mi i 330 z kołaczami. Dzięki temu w
skarbankach sprzedających w
Jablonkowie zebrano się ok. 68 tys.
Kc. - Podczas czterech edycji tej
imprezy charytatywnej uzyskaliśmy
ponad 250 tys. Kc. Uzyskane środki
zostały przeznaczone dla domu
dziecka w ukraińskiej miejscowości
Wielkiej Bereznyj. Zakład ten wspiera-
my już od początku. Tegoroczny
utarg przeznaczony zostanie na
wybudowanie zaplecza gospodarcze-
go domu dziecka - powiedziała
J. Suchankowa.

Scena sprzed kościoła parafialnego pw. św. Józefa. Kołacz wielkanocny cieszył się wielkim powo-
dzeniem.
Fot. ROMAN BASELIDES

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

W obronie Powrotów sentymentalnych

W sobotnim numerze GL przeczytałem w „Hajdparku” krytyczną reakcję pana Stanisława Mrózka na felieton Haliny Sikory POWROTY SENTYMENTALNE, w którym autorka wyraża otwarcie swoje refleksje po koncercie jubileuszowym ku pamięci Władysława Niedoby. Nie byłem zaskoczony krytyką felietonu, ale zdziwił mnie zderzany ton pana Mrózka.

Byłem na koncercie jubileuszowym. Można go porównać do pięknego bukietu kwiatów złożonego pod pomnikiem (duchowym - bo innego nie ma) goralskiego Hetmana. Występ zespołu „Równica” z Ustronia był kwiatem z zagranicy (czyli niezwykłym), dużym i kolorowym, ale sztucznym - wśród kwiatów naszych, może skromniejszych, lecz prawdziwych. Wiem, że wielu ludziom podobają się sztuczne kwiaty. Nie dziwił mnie, że wielu widzom podoba się „Równica”... Wiem również, że na naszych imprezach brawa dla wykonawców (szczególnie tych, którzy występują gratis) nie są właściwym miernikiem poziomu ich występu. W tym jesteśmy niezwykłe tolerancyjni i wyrozumiali i

raczej nie oszczędzamy rąk. Chyba dlatego, że niemal każdy z nas śpiewa lub śpiewał w chórze, grał w teatryku, recytował na akademiach itp., czyli też zbiera lub zbierał brawa. Za to nie przepuścimy nikomu, kto wyrazi publicznie swoje krytyczne zdanie, szczególnie, jeśli krytyka psuje poniekąd nasze samopoczucie, dokarmiane sprawdzoną na przestrzeni lat propagandą sukcesu. Ja osobiście nie miałem dobrego samopoczucia po występie „Równicy” (o czym od razu poinformowałem rodzinę w drodze powrotnej do domu). Krytycznie i z poczuciem humoru napisany felieton pani H. Sikory bardzo mi się podobał i autentycznie mi ucieszył, dlatego teraz stanęłam w obronie felietonistki. Mam nadzieję, że mój głos nie będzie jedynym, że znawcy tematu przekonają pana S. Mrózka i innych podobnie zdenerwowanych czytelników, iż występ „Równicy” był naprawdę „kiczem do potęg”. Jan Przywara, Cierlicko

PS. Pani Halinie Sikorze i Redakcji GL (a przede wszystkim sobie) życzę wielu takich udanych felietonów. J.P.

Redakcyjnej Noczy

Czy stanie pomnik Jury na Goduli?

W 1987 roku pojechały oba kluby PZKO Hawierzów-Sucha na umówione spotkanie z Władysławem Niedobą. Pierwszy kontakt miał miejsce na dworcu w Nawsiu: Nale moi łudeczkowie! Skąd se was tyle nabralo? Po tym ciepłym powitaniu ozaajmił, dokąd nas poprowadzi i ruszyliśmy do Lasku Miejskiego-Jurowic. Opowiadania nie brały końca - Jura ciągle przytaczał nowe przeżycia. Kobiety zatroszczyły się o posiłek i było jeszcze milej... Jury odprowadził nas na dworzec.

Jak zwykle, napisałem do Głosu Ludu notatkę o tym spotkaniu z goralskim hetmanem. Zaapelowałem wtedy do kronikarzy, pisarzy, aby podjęto się opracowania zyciorysu Władysława Niedoby. Nie wiem, czy mój apel trafił na podatny grunt. Póki co

uczciłymi uroczystym koncertem 90. urodziny wielkiego syna naszej nadolziańskiej ziemi...

Uważam, że Władysław Niedoba, alias Jura spod Grónia, zasłużył sobie na to, żeby pamięć o nim nigdy nie zaginęła. Proponuję ufundować 5-metrowej wielkości płaskorzeźbę Jego sylwetki, wykutą w białej skale na zachodnim stoku Goduli. Będzie to trwały pomnik, a jednocześnie wyjątkowa reklama dla tego fragmentu Beskidów.

Jestem przekonany, że ten pomysł można zrealizować szybko i niewielkim kosztem, jeżeli zmobilizujemy nasze siły, całą naszą reprezentację i wszystkie organizacje społeczne. Weźmy się do dzieła.

Gustaw Folwarczny, Sucha Średnia

Tenis stołowy na Grodzisku

Z inicjatywy pana Nowaka z MK PZKO Będowice w piątek 27 marca w Sali KS Beskid Leszna Górna na Grodzisku odbył się turniej w tenisie stołowym. Uczestniczyło w nim czterech graczy „Goroli” (Władysław Josiek, Czudek, Matloch i Hhawiczka) oraz czterech graczy „Hawirzy” (Tadeusz Nowak, Antończyk, Pilch i Krupa). Obecni byli: wracający do zdrowia prezes Klubu 99, pan Rudolf Łabaj, oraz prezes Beskidu Śląskiego, pan Władysław Janik.

Mecz zakończył się wysokim zwycięstwem „Goroli” 16:5 (w setach 30:11), a ich najlepszy gracz Josiek uległ tylko Krupie, który nie doznał ani jednej porażki. Spotkanie ping-pongistów przebiegało w pięknej scenarii budzącej się do życia górskiej przyrody i w niezwykle przyjacielskiej atmosferze.

Gospodarzom - W. Jośkowi i Franciszkowi Drobiszowi - uczestnicy turnieju gorąco podziękowali i odśpiewali „Sto lat...” i „Przyjaźń, o bracia”. Oby takich spotkań odbywało się więcej w naszym środowisku! E. Krupa

le heca!

- Poruczniku! Dowiedziałem się, że wczoraj wróciliście do obozu pijani i na dodatek pchając taczkę!
- Tak jest, panie majorze.
- Ja was zdegradowałem! Zamknę w areszcie! I długo nie wydam żadnej przepustki!
- Tak jest, panie majorze.
- I nic nie macie na swoje usprawiedliwienie?
- W tej taczce był pan, panie majorze...
* * *

Ma pan do wyboru 10 dni aresztu, lub 1000 złotych - zwraca się sędzia do oskarżonego.

- To ja sobie wezmę te 1000 złotych.

* * *
Jak to się stało, że więzień zbiegł?
- pyta naczelnik.
- On miał klucz - mówi strażnik.
- Komu go ukradł?
- On go nikomu nie ukradł, tylko uczciwie wygrał ze mną w karty.

* * *
W więzieniu:
- Miałem piękny dom, samochód, daczę nad jeziorem...
- To już ci niczego nie brakowało - stwierdza współwięzień.
- Oj brakowało, brakowało.
- Czego?
- Rachunków...
* * *

W końcu rozprawy sąd przesyłając świadka:
- ... a potem obaj oskarżeni chwycili za krzesła i zaczęli się nimi okładać?
- Tak było.
- Dlaczego nie usiłował ich pan rozdzielić?
- Zabrakło krzesel.
* * *

Rozprawa sądowa na Grenlandii.
- Niech oskarżony wyjaśni - żąda sędzia - co robił pan w nocy z 15 listopada na 20 marca.

PIŁKARSKI WEEKEND: ZADOWOLENIE W ORŁOWEJ I DZIEĆMOROWICACH

Minorowe nastroje w Trzyńcu

I LIGA

● ZLIN - OSTRAWA 1:1 (0:0). Bramki: Švach - Matušovič. Sędziował Puček, w. 4600. Lider tabeli w pierwszej połowie prezentował się żenująco. Rumieńców nabrała gra Banika dopiero po przerwie, niemniej goście w 63. minucie po fatalnym błędzie obrony stracili gola. Na 1:1 wyrównał w 95. minucie z jedenastki Matušovič. - Zagraliśmy słabo. W ten sposób nie walczy się przeciwko mistrzostwo kraju - powiedział obrońca Banika Zdeněk Pospěch. Ostrawa prowadzi w tabeli z bilansem 50 pkt. (jb)

MŚLF

● TRZYNIEC - KROMIERZYŻ 0:1 (0:0). Bramka: Jurčík. Sędziował Boček, w. 420. Obie jedenastki zawiodły, stąd też kibice wracali do domu w minorowych nastrojach. W trakcie całego spotkania ich pupile sprawiali wręcz kiepskie wrażenie, stwarzając sobie zaledwie jedną stuprocentową okazję. W 40 min. dośrodkowanie Lachowicza skierował do bramki Malif, ale powracający obrońcy wybili futbolówkę sprzed linii bramkowej. Goście byli bardziej ambitni, długo rozgrywali piłkę, próbując sforsować trzyniecką linię obrony. Rozpaczliwie spisuający się gospodarze w ciągu całego meczu nie oddali ani jednego

strzału, nie zyskali też przewagi ani stałych fragmentów gry. Po przerwie lider zwiększył obroty, jednak bezskutecznie. Kiedy zanosilo się na to, że mecz bez historii zakończy się remisem, przyjezdni przesądzi o jego losach. W 71. minucie po rzucie rożnym Gardošik wybił futbolówkę pod nogi zmiennika Jurčíka, który wpakował ją do siatki - 0:1. Zaraz potem gospodarzy uratował arbiter, nie podyktował bowiem rzutu karnego za zagranie ręką. Goście mogli dołączyć kolejnego gola, ale Gardošik naprawił swój błąd. Najpierw brawurowo obronił główkę Klabala, później wypiątkował piłkę po strzale Jurčíka. - Rywal zwyciężył zasłużenie, my zagraliśmy po prostu kiepsko - stwierdził trener Trzyńca Zdeněk Dembiný. (man)

Lokaty: 1. Kromierzyż 43, 2. Bystrc 35, 3. Synot B 34, ... 11. Trzyniec 21 pkt.

DYWIZJA - grupa E

● S. ORŁOWA - LIPNIK 3:0 (2:0). Bramki: Majer 2, Macháček. Sędziował Kovařík, w. 100. Po bezbramkowym remisie na boisku lidera Opawy B trener Slawii Miroslav Čopjak narzekał na słabą dyspozycję strzelców swojej drużyny. Tym razem Orłowej poszło w tej materii znacznie lepiej. Do zwycięstwa poprowadził Slawię jej kapitan - napastnik Radim Majer. Zdobył sliczne dwa gole (w 37. minucie po centrze Macháček Majer nastawił akrobatycznie czub swego buta i zmienił lot piłki, zaś w 45. minucie z przewrotki podwyższył na 2:0). Goście wcale nie grali źle, futbolówka częściej była w ich posiadaniu, jednak bramki strzelali wyłącznie orłowianie. Wynik dnia ustalił w 60. minucie Macháček (do pustej bramki

po indywidualnej akcji Kovaříka). - Mogę być zadowolony z wyniku w naszej grze sporo było jeszcze dokładności. Piłkarze Lipnika walczyli z nami równorzędnie walczyli - mentował mecz trener Slawii Miroslav Čopjak.

● DZIEĆMOROWICE - OLBRACHCICE 3:0 (2:0). Bramki: Krečmer, Hojdisz. Sędziował Čopjak, w. 150. Podwyższoną motywacją w tym derby napastnik gospodarzy Antonín Krečmer, który ponownie bronił barw Olbrachcic. Właśnie nim goście mieli najwięcej okazji. W 14. minucie obrońcy faulowali przybijającego Krečmera i z jedenastki trafił Uehla (wzmocnienie drużyny z Czeskiego Cieszyna). W 20. minuty później było już 2:0. Mecz wywodził Krečmera, a ten po 30. minucie w tym sprincie celnie skierował do siatki. Goście nie rezygnowali z sytuacji podbramkowych w ich wykonaniu było jak na lekarstwo (w 10. minucie strzał Holzera sparował kiper Jaček). Kropkę nad i postawili gospodarze w 90. minucie. Krečmer założył piłkarską siatkę bramkarza Miklasowi, futbolówkę przejął Hojdisz i było 3:0. - Zabrakło determinacji i woli walki. Ogólnie spotkanie na bardzo przeciętnym poziomie skomentował mecz kierownik Olbrachcic Ivan Marini. (man)

● 1. WALASKI FC - CZ. CIESZYŃ 1:1 (1:0). Bramki: Balejik - Marini, w. 420. Remis jest raczej sukcesem podopiecznych Radka Moravca gdyż gospodarze na własnych boiskach punktów raczej nie rozdają. Gospodarze sprawiali bardzo dobre wrażenie i w 40. minucie wyszli na prowadzenie. Walasi przeprowadzili szybką kontre, po której Šulák strzał pojedynkę główkowy i Balejik celnym uderzeniem zapewnił zwycięstwo drużynie prowadzenie. Piłkarze IRP udało się wyrównać dopiero w 90. minucie. Mrózek wybił piłkę z własnego przedpola, ta krótko trafiała do Myšinkiego, który podał ją Marini, wi i zrobiło się 1:1. Gospodarze mocno naciskali, ale zentuzjacji się dobrze od strony tycznej goście uporali się ze zwycięstwem na stronę. Cz. Cieszyń szyna mógł przechylić. Marini, Napastnik oddał lewą nogą dwa strzały, ale nie trafił w światło bramki. Nie mam zastrzeżeń do gry mojej podopiecznych. Remis nas satysfakcjonuje - stwierdził trener Cz. Cieszyń Radek Morcinek.

Lokaty: 1. Opawa B, 2. Zabrzeg 33, 3. Hluczyn 33, ... 5. Dziećmorowice 21, 7. Orłowa 25, 9. Cz. Cieszyń 20, 10. Olbrachcice 23 pkt. JUTRO: Olbrachcice - Krawarzewice, Hluczyn, Cz. Cieszyń - Krawarzewice, Lazce - Dziećmorowice (16.30). Opr. JANUSZ BITTNER

Co słychać?

● TENIS STOŁOWY. Para debłowa Petr Korbela (Start Sucha Górna) i Richard Výborný wywalczyła awans do sierpniowych igrzysk olimpijskich w Atenach. Sztuka ta nie udało się parze Štrbikowa-Hadačova (Start) oraz Vachovcova-Vacenovska, w europejskich eliminacjach nie dali rady również Pavelka i Plachý.

● PIŁKA NOŻNA. Werner Lička został wczoraj nowym trenerem piłkarzy Górnika Zabrze. Zastąpił na tym stanowisku Waldemara Fornalika. Były szkoleniowiec m.in. Banika Ostrawa i młodzieżowej reprezentacji RC przed dwoma laty prowadził w Polsce Polonię Warszawa.

● PIŁKA RĘCZNA. Michal Bruna przechodzi z Frydku-Mistku do niemieckiego klubu Stralsund. Były zawodnik Banika Karwina podpisze z Niemcami dwuletni kontrakt. Do Bundesligi przenosi się też inny wychowanek karwińskiego szczyptorniaka. Bramkarz Martin Galia ze szwedzkiej ligi wędruje do niemieckiego Goepingenu.

● SZACHI, Ekstraliga: Color Ostrawa - Huta Trzyńca 4:4, Hagemann Opawa - Jákl Karwina 4,5:3,5 oraz Color Ostrawa - Jákl Karwina 5:3, Hagemann Opawa - Huta Trzyńca 4:4. Lokaty po 11. kol.: 1. Opawa 19, 2. Mahrla Praga 18, 3. Pilzno 14, ... 5. Trzyniec 13, 11. Jákl 5 pkt. (jb, Ok)

Futbol w niższych klasach: derby dla Piotrowic, zwycięstwo Mostów i Rychwał

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● HD BOGUMIN - BRUNTAL 0:1 (0:0). Bramka: Repka. Sędziował Kotík, w. 150. Fajna wypracowała sobie więcej sytuacji strzeleckich od rywala, pod bramką Bruntalu bogumińscy piłkarze spisywali się jednak kiepsko. Młody zespół Bruntalu nastawił się na kontry i z minimum wykorzystał maksimum. - Zdecydował dosyć szczęśliwy gol Bruntalu, z 18 m w samo okienko - stwierdził trener HDB Rostislav Sionko. (jb)

● MKF KARWINA - L. PIOTROWICE 0:2 (0:1). Bramki: Polásek, Spisar. Sędziował Býma, w. 200. W prestiżowym derby trzy punkty wędrują do Piotrowic. Goście byli lekkimi faworytami tego spotkania i z tej roli wywiązali się na piątkę z plusem. Karwiniacy od 24. minuty prezentowali się w przewadze liczebnej (czk urządził Czyž, który zatrzymał szarżującego Mínarika). Mieli więc sporo czasu, by przechylić szalę spotkania na swoją stronę. O palpatację serca przyprowadził ich jednak bramkarz Piotrowic Polásek. Goście od 23. minuty prowadzili 1:0 (Spisar obsłużył Radka Poláška) i zwłaszcza w drugiej odsłonie grali mądrze taktycz-

nie. Karwina w przewadze musiała zaryzykować. Do akcji ofensywnych włączali się też obrońcy, jednak to goście uderzyli po raz drugi. Po centrze Nováka piłkę przejął Spisar, podwyższając na 0:2. W 88. minucie bliski obniżenia był Marek Bielan, po jego strzale głową brawurowo interweniował Polásek. - Po trzech tygodniach graliśmy na trawiastej nawierzchni, cudów więc nie było. Ważne, że zdobyliśmy trzy punkty - powiedział trener Piotrowic Václav Šterka. (jb, BK)

● BYSTRZYCA - BOHUSLAWICE 2:0 (1:0). Bramki: Hadrava, Hudzieček. Sędziował Selník, w. 200. Dla gospodarzy to pierwsze punkty na własnym boisku w tym sezonie. Droga do ich zdobycia wcale nie była łatwa, bowiem beniaminek rozgrywek nie zamierzał sprzedać tania skóry. Pierwszego gola dla Bystrzycy zdobył w pierwszej odsłonie Hadrava, wykorzystując płaskie podanie Kušníraka. Po przerwie goście zepchnęli rywala do głębokiej defensywy, jednak nie zdołali wykorzystać nadarzających się okazji. W ostatniej minucie goście egzekwowali rzut rożny, podczas którego w polu karnym Bystrzycy pojawił się też

bramkarz Bruntalu. Piłkę jednak opanowali gospodarze, Kupa nie biegł z nią przez połowę boiska, dograł do Hudziečka, który strzałem do pustej bramki postawił zwycięstwą kropkę nad i.

Lokaty: 1. Jakubczowice 41, 2. Piotrowice 34, ... 8. Karwina 22, 11. Górnice 16, Bystrzyca.

I A KLASA - gr. B
Mosty k. Jablonkowa - Pietwałd 1:0, Raszkowice - Rychwał 2:0, (Poledník - Zdunek, Stanko 2, 2), Fulnek - Stonawa 4:0 itd. Lokaty: Fulnek 42, 2. Mosty k. J. 25, ... 7. Stonawa 20, 9. Rychwał 18 pkt.

I B KLASA - gr. B
Radwanice - ČSAD Hawierzów 1:1, Hlubina - Pietwałd 1:1 itd. Lokaty: Trzebowice 31, 3. ČSAD 29, ... 8. Pietwałd 18 pkt.

I B KLASA - gr. C
Śmiłowice - Dąbrowa 7:3, Wierzbice - Sucha G. 3:1, Liskowice - 1. Piotrowice 2:1, Nydek 2:1, Niebory - 1. Piotrowice 4:1, Karwina B - Skrzeczowice 2:1, Żuków G. - Lutynia D. 0:0, Lokaty: Nydek 31, 2. Skrzeczowice 28, 3. Lutynia D. 27 pkt. (Op)